БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 149 (4865).
31 ИЮЛЬ
СЕШАНБА
1973 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «Москва темир йўли Люблино—Сортировочная станцияси коллективининг транспорт воситаларидан янада самарали фойдаланиш ва меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасидаги ташаббуси тўғрисида» қарор қабул қилди.

Қарорда қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: мамлакатнинг темир йўлчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, халқ хўжалигининг юк ташишга бўлган эҳтиёжларини тўлароқ қондириш соҳасида зўр ғайрат билан ишламоқдалар. Ҳозирги вақтда шоҳобчаларни тортув кучларининг янги турларига кўчириш тугалланаётганлиги, кўп юк ортиладиган вагонлардан кенг фойдаланилаётганлиги, поездларнинг вазни ва ҳаракат тезлиги ортиб бораётганлиги муносабати билан сортировка станциялари вагонларнинг узлуксиз қатнаб туриши ва юкларни жадал етказиб бериш учун алоҳида аҳамиятга эгадир.

Транспорт воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш ташаббускори бўлган Люблино-Сортировочная станциясининг коллективи ҳаракат составини тайёрлаш технологиясини анча такомиллаштиришга эришди. Станция раҳбарлиги, партия ва касаба союз ташкилотлари 1973 йил топшириқларини ва тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатдан илгари бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақа давомида коллективнинг куч-ғайратини ҳаракат интенсивлиги ортганлигини ҳисобга олиб, станция иш жараёнининг энг мақбул режимларини жорий этишга сафарбар қилмоқдалар.

Станцияда ҳисоблаш техникаси ва замонавий алоқа воситаларидан фойдаланиб, составларни тузиш ва тарқатишга диспетчерлик раҳбарлигининг прогрессив методи қўлланилмоқда. Операциялар ўртасида беҳуда ўтадиган вақт кўп даража қисқартирилди ва навбатчилар алмашинган вақтда бекор туришга барҳам берилди. Станцияни қисман ривожлантириш соҳасидаги зарур ишлар эксплуатация ходимлари кучлари билан асосан корхона фонди ҳисобига бажарилди. Станциянинг ҳамма бўлинмалари смена хўжалик ҳисобига кўчирилди. Бунинг натижасида комплекс бригадаларнинг ўз меҳнати натижаларидан моддий манфаатдорлиги ошди.

Станциядаги технология жараёнини яхши йўлга қўйишда ишчилар, инженерлар ва техникларнинг актив иштироки, уларнинг юксак меҳнат интизоми, маҳкам алоқа боғлаб иш кўраётганлиги ва ишлаб чиқаришдаги ҳамкорлиги ҳаракат составини тезроқ тузиш, ишлаб турганлар сонини камайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва оғир ҳамда хатарли касбларни тугатишга эришиш имконини берди.

Люблино станциясида тўхтаб турган транзит вагонларни қайта тузиш тўққизинчи беш йиллик бошидан буён 5,7 соатдан 4,8 соатгача қисқартирилди. Бу эса мамлакатдаги сортировка станциялари учун энг яхши кўрсаткичдир. Шунинг натижасида фақат ана шу станциянинг коллективи икки ярим йил ичида қўшимча юк ортиш учун 140 мингдан ортиқ вагонни бўшатиб берди.

Ҳозирги вақтда мамлакатдаги темир йўлларда Люблино станцияси коллективининг ташаббусини ёйиш халқ хўжалик юкларини кўпроқ ташиш учун катта аҳамиятга эга эканлигини эътиборга олиб, КПСС Марказий Комитети Люблино станцияси ходимларининг транзит вагонларни қайта тузиш илғор технологиясини вужудга келтириш ва жорий этиш соҳасидаги тажрибасини маъқуллади. Бу — транспорт воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини кўпайтиришни, сортировка станциялари ходимларининг меҳнат унумдорлигини оширишни таъминлайди.

КПСС Марказий Комитети Йўллар министрлигига ва темир йўл транспорти ишчилари касаба союзи Марказий Комитетига Люблино станцияси коллективининг илғор иш методларини барча темир йўл корхоналарида кенг ёйиш юзасидан қўшимча тадбирлар кўришни топширди.

Партия Марказий Комитети Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, ВЦСПСга ва ВЛКСМ Марказий Комитетига халқ хўжалик юкларини ташишни жадаллаштириш учун транспорт ходимларининг социалистик мусобақасини янада авж олдириш вақтида Люблино станцияси тажрибасидан фойдаланишни, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини, халқ истеъмол қиладиган молларни ўз вақтида етказиб беришга, шунингдек қиш олдидан хом ашё ва ёқилғи запасларини вужудга келтиришга алоҳида эътибор беришни тавсия этди.

СССР Министрлар Советининг Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетига, «Правда», «Известия», «Социалистическая индустрия» ва транспорт тармоқ газеталарининг редакцияларига темир йўлларда ва саноат корхоналарига олиб борадиган йўлларда Люблино станцияси коллективининг тажрибаси қандай ёйилаётганлигини мунтазам суратда ёритиш топширилди.

КПСС Марказий Комитети темир йўлчилар мавжуд илғор тажрибани ижодий тарзда ривожлантириб, социалистик мусобақани кенг авж олдириб, ҳал қилувчи учинчи йил топшириқларини ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажарадилар, халқ хўжалик юкларини ўз вақтида ва узлуксиз ташишни таъминлайдилар ҳамда мамлакат экономикасини янада юксалтириш ишига муносиб ҳиссаларини қўшадилар, деб ишонч билдирди.

ОҚҚЎРҒОН районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг Ульянов номли бўлим механизаторлари ғўза парваришини намунали ўтказиш билан бирга, терим агрегатларини муддатидан илгари тахт қилиб қўйдилар. Ҳозир 22 та агрегат тўлиқ ремонтдан чиқарилди. Бўлим пахтакорлари 875 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 32,9 центнер ўрнига 45 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Бу йил 95 процент майдондаги ҳосил машинада териб олинади. Суратда: (чапда) устахона мудири Аббос Қуртбединов, комплекс механизациялашган звено бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати Энвер Алиев ва бўлим катта агрономи Собиржон Ҳидиралиевлар терим машиналарини кўздан кечиришмоқда. (Ўнгда) ғўзаларни механизмлар воситасида чеканка қилиш.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

ЁШЛАР ВА СТУДЕНТЛАРНИНГ «АНТИИМПЕРИАЛИСТИК БИРДАМЛИК, ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК УЧУН» X ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

БЕРЛИН ШАҲРИ.

Азиз дўстлар!

X Жаҳон фестивалида қатнашмоқ учун Германия Демократик Республикаси пойтахтига тўпланган сиз, жаҳон ёшлари ва студентларининг вакилларини самимий табриклайман.

X Фестиваль — сизнинг ҳаётингиздагина катта ва муҳим воқеа бўлаётгани йўқ; у барча тараққийпарвар ва тинчликсевар кучларнинг диққат-эътиборини ҳам ўзига жалб этади.

Ҳозирги кунда ёш авлод тинчлик ва инсониятнинг энг яхши келажаги тақдири учун ўзининг масъулият ҳиссини сезиб, барча халқлар мустаҳкам тинчлик ва халқаро хавфсизлик шароитида бунёдкорлик меҳнати билан шуғулланиш имкониятига эга бўлиши учун олиб борилаётган курашга актив қўшилмоқда. Ёшлар халқаро кескинликни юмшатишга, ижтимоий системаси турлича бўлган давлатлар ўртасидаги муносабатларда тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтиришга, кенг ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган интилишга тобора фаол кўмаклашмоқда.

Барча қитъаларнинг вакиллари, турли сиёсий, идеологик ва диний маслак намояндалари фестиваль шиорлари остида тўплангинликларининг ўзиёқ ёшларнинг бирдамлиги мустаҳкамланиб бораётганлигидан, улар ҳамжиҳатликка ва тинчлик йўлида биргаликда ҳаракат қилишга интилаётганлигидан далолат беради.

КПСС XXIV съезди илгари сурган Тинчлик программаси ва уни амалга ошириш мақсадида қўйилган конкрет қадамлар тўғрисида жаҳон жамоатчилигининг ғоят кенг доиралари, шу билан бирга ёшлар ижобий фикр билдирмоқдалар. Бу тинчликсевар сиёсат каттакичик барча халқларнинг манфаатларини кўзлаб ўтказилаётганлиги учун, кишиларнинг социал ва миллий зулмнинг барча формаларидан ҳоли ҳаёт кечириши ҳақидаги орзу-умидларига мос бўлиб тушганлиги туфайли тобора кенг ва актив қўллаб-қувватланмоқда.

Бироқ, халқаро вазиятнинг ҳозирги умуман ижобий ривожланишини мустаҳкамламоқ учун барча тараққийпарвар ва тинчликсевар кучларнинг янада қатъий куч-ғайрат сарфлаши, уларнинг биргаликда актив ҳаракат қилиши талаб этилади. Ёшлар халқаро хавфсизликка жиддий таҳдид солаётган уруш манбаларини ва кескинликни тугатиш учун курашда, реакцион, агрессив кучларнинг «совуқ уруш» руҳини тиклаш, миллий озодлик, демократия ва тараққиёт ишига халақит бериш йўлидаги ҳар қандай уринишларининг олдини олишда муҳим роль ўйнашлари лозим.

Совет Иттифоқи ленинча принципларга амал қилиб, ўз озодлиги учун курашаётган халқларни доимо қўллаб-қувватлайди, тинчликни, хавфсизликни ва тенг ҳуқуқли ҳамкорликни таъминлаш йўлини қатъият ва изчиллик билан амалга ошира беради.

Ёшлар ва студентларнинг тинчликни мустаҳкамлаш, халқлар хавфсизлиги ва социал тараққиёт манфаатлари йўлида антиимпериалистик кучларнинг бирдамлигини, ҳамжиҳатлигини, дўстлигини мустаҳкамлашда сизларга чин кўнглимдан янги катта муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

Афғонистон Республикасининг давлат бошлиғи ва Бош министри Муҳаммад ДОВУД жаноб олийларига

КОБУЛ

Сиз Афғонистон Республикасининг давлат бошлиғи ва Бош министри қилиб сайланганлигингиз муносабати билан самимий қутловларимизни қабул этгайсиз. Бизга дўст ва қўшни афғон халқининг бахт-саодати йўлидаги фаолиятингизда муваффақиятлар тилаймиз.

Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасида таркиб топган чинакам яхши қўшничилик, дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатлари иккала мамлакат халқлари ва ялпи тинчлик манфаатлари йўлида бундан буён ҳам муваффақиятли равишда ривожланиб бораверади, деб ишонч билдирамиз.

Л. БРЕЖНЕВ, Н. ПОДГОРНИЙ, А. КОСИГИН.

Я. КАДАР БИЛАН Т. ЖИВКОВ ЎРТОҚЛАР СОВЕТ ИТТИФОҚИГА КЕЛДИЛАР

СИМФЕРОПОЛЬ, 28 июль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадар дам олиш учун бугун Совет Иттифоқига келди.

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат кенгашининг Раиси Т. Живков КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан дам олиш учун бугун Совет Иттифоқига келди.

РСФСР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

30 июлда Катта Кремль саройида саккизинчи чақириқ РСФСР Олий Советининг бешинчи сессияси иш бошлади.

Ю. В. Андропов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих ўртоқларни депутатлар ва меҳмонлар давомли карсаклар билан кутиб олишди.

Сессия кун тартибида РСФСР аҳолисига маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш чоралари тўғрисида; РСФСР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш масалалари бор.

РСФСР Министрлар Совети раисининг ўринбосари депутат Е. Ф. Карпова кун тартибидаги биринчи масала юзасидан доклад қилди.

(ТАСС).

ФИДОКОРОНА ИЖОДИЙ МЕҲНАТ — МУВАФФАҚИЯТЛАРИМИЗ МАНБАИ

УКРАИНА ССР ПАРТИЯ—ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

26 июлда Киевда Украина ССР партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлганлиги тўғрисида хабар берилган эди. Бу йиғилишда халқ хўжалик плани ва Украина меҳнаткашлари 1973 йил учун олган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масала қараб чиқилди.

Залга Украина Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва Марказий Комитет аъзолигига кандидатлар, Украина Компартияси Ревизия комиссиясининг аъзолари, Украина ССР Олий Советининг депутатлари, область, шаҳар ва район партия комитетларининг биринчи секретарлари, меҳнаткашлар депутатлари область, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларининг раислари, республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари, область комсомол комитетларининг биринчи секретарлари, касаба союзлари область Советларининг раислари, саноат корхоналарининг директорлари ва партия комитетларининг секретарлари, колхозларнинг раислари ва партия ташкилоти секретарлари, совхозларнинг директорлари ва партия ташкилоти секретарлари, илмий муассасалар, ижодий союзлар, матбуот, телевидение ва радио ходимлари тўпланишди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни зўр самимият ва узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари — СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриев, СССР тайёрлаш министри Г. С. Золотухин, Украина Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва Сиёсий бюро аъзолигига кандидатлар ўтиришибди. Президиумда меҳнат вахтасининг қаҳрамонлари, ишлаб чиқариш новаторлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет, жамоат ва хўжалик ташкилотларининг вакиллари ҳам бор эди.

Партия—хўжалик активининг йиғилишини Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ В. В. Шчербицкий очди.

У КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари номидан қизғин, самимий табриклади.

Партиямизнинг Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, деди ўртоқ Шчербицкий, Леонид Ильич Сизнинг раҳбарлигингизда ички ва ташқи сиёсат соҳасида, КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини муваффақиятли амалга ошириш йўлида партия ва халқни сафарбар этиш учун ҳақиқатан ҳам буюк куч-ғайрат сарф қилаётганлигини ҳаммамиз биламиз. Бунинг натижасида Улуғ Ватанимизнинг иқтисодий қудрати кун сайин ўсиб, мустаҳкамланмоқда, Ватанимизнинг халқаро майдондаги обрўси ўсиб бормоқда, совет Тинчлик программаси муваффақиятли суратда амалга оширилмоқда, фан ва маданиятимиз гуллаб-яшнамоқда, совет кишиларининг ҳаёти бадавлат бўлиб, маънавий жиҳатдан камол топмоқда.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросидан иборат составда фахрий президиумни бир овоздан сайлайдилар.

Ўртоқ В. В. Шчербицкий «Халқ хўжалик плани ва республика меҳнаткашларининг 1973 йилда олган социалистик мажбуриятлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида» доклад қилди.

(Ўртоқ В. В. Шчербицкий доклади газетанинг иккинчи саҳифасида босилган).

Йиғилиш қатнашчилари самимий кутиб олган ўртоқ Л. И. Брежнев катта ва ёрқин нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Ўртоқ Л. И. Брежнев ўз нутқининг бошида Совет Украинаси пойтахтида ўзини ва ҳамроҳ бўлиб келган ўртоқларни самимий кутиб олганликлари учун йиғилиш қатнашчиларига, шунингдек, барча киевликларга ташаккур билдирди. Буни биз, деди у, Украина меҳнаткашларининг шонли Коммунистик партиямиз Марказий Комитетига самимий ҳис-туйғулари ифодаси деб биламиз. Ўртоқ Брежнев йиғилиш қатнашчиларига КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросидан саломлар ва энг яхши тилаклар топширди.

Бизнинг партиямиз, деди ўртоқ Брежнев, мамлакатни идора қилувчи партиядир, бу эса партиямиз ҳам ички, ҳам ташқи сиёсатнинг турли-туман жуда кўп масалаларини диққат марказида тутиши лозимлигини билдиради. Ана шу масалаларнинг энг муҳимлари, бутун фаолиятимизнинг асосий йўналишлари партия съездларининг ва Марказий Комитет Пленумларининг қарорларида белгилаб берилмоқда. Бу қарорларни бутун мамлакат меҳнаткашлари партия ташкилотлари раҳбарлигида амалга оширмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети, аввало, партиянинг ўз ички ҳаётига доимо эътибор бериб турибди. Партиянинг XXIII съездидан кейин ва айниқса XXIV съездидан кейин ўтган йиллар мобайнида партия сафлари анча ўсди, унинг сифат состави яхшиланди, аввало, партияга аъзо бўлган ишчилар проценти кўпайди. Марказий Комитет ва унинг Сиёсий бюроси шу йиллар мобайнида партиянинг иш услубини яхшилаш, партия ташкилотларининг ва ҳар бир коммунистнинг ташаббусини, ишга ижодий ёндашишини рағбатлантириш учун кўп иш қилдилар.

Ўртоқ Брежнев партиянинг ҳозирги вақтда ўз сафларида салкам 2,5 миллион коммунистни бирлаштириб турган Украина Коммунистик партияси сингари катта жанговар отряди КПСС сафларида муҳим роль ўйнаётганлигини таъкидлаб ўтди. Украина Коммунистик партияси — жуда мураккаб вазифаларни ҳал этишга қодир бўлган жуда кучли ташкилотдир. Бошқа республикаларимизнинг партия ташкилотлари сингари Украина Коммунистик партиясига ҳам КПСС Марказий Комитети тўла ишонч билан қарайди ва у ҳам ўз навбатида партиямизнинг умумий ишига, партия Марказий Комитетига чексиз содиқдир. Партиямиз сафларининг бирлиги ва партиянинг халқ билан яқин узвий алоқаси — мамлакатимизда коммунистик жамият қурилиши улуғвор программасини муваффақиятли амалга оширишнинг ҳал қилувчи шартидир.

Ўртоқ Брежнев иттифоқдош республикаларимиз Коммунистик партияларининг Марказий Комитетлари, область партия комитетлари, шунингдек район бўғинининг ходимлари — райкомларнинг секретарлари, заводлар, совхозлар, колхозлар, ўқув юртлари партия комитетларининг секретарлари, кун сайин омма билан бевосита алоқа қилиб турган ва улар ўртасида партия сиёсатини ўтказаётган бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг катта ва масъулиятли роль ўйнаётганлигини таъкидлади.

КПСС XXIV съезди мамлакатимизни иқтисодий ва маданий жиҳатдан ривожлантиришнинг, совет халқи фаровонлигини оширишнинг муфассал программасини ишлаб чиқди, партиямиз билан Совет давлатининг ҳозирги шароитдаги тинчликсевар ташқи сиёсатининг асосий йўлларини белгилаб берди. Умуман олганда, биз съезд белгилаган программа муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда, деб айта оламиз.

Ватанимизнинг иқтисодий потенциалини ошириш учун кўп иш қилинмоқда. Саноат ишлаб чиқариши йил сайин ўсмоқда. Ватанимизда тўлиб-тошиб ётган фойдали қазилмаларнинг катта-катта ресурсларини совет халқига хизмат қилдириш мақсадида кенг истиқболни кўзлаб, муҳим тадбирлар амалга оширилмоқда. XXIV съезд тасдиқлаган планлар гарчи тиғиз планлар бўлса-да, лекин совет кишиларининг қунт билан қилаётган меҳнати туфайли улар асосан муваффақиятли бажарилмоқда.

Халқ хўжалик планига кўра, ажратилган капитал маблағларни ўзлаштириш совет экономикасини янада ривожлантириш учун жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, ўртоқ Брежнев бу ишда мамлакатимизда, шу жумладан Украинада ҳам муайян камчиликлар борлигини уқтириб ўтди. Планга мувофиқ капитал қурилишга ажратилган жами маблағни муваффақиятли ўзлаштириш учун коммунистлар ва барча меҳнаткашлар зўр активлик кўрсатишлари, мусобақани муваффақиятли равишда авж олдиришлари, масъулият туйғуси билан ишлашлари, партия белгилаган планларни бажаришга қатъият билан киришишлари зарур. Тўққизинчи беш йилликда капитал қурилишга 501 миллиард сўм пул ажратилган, давлат бу мақсадларга илгари ҳеч қачон бунча кўп маблағ сарфламаган эди.

Мамлакатимиз қишлоқ хўжалигининг ривожи, — деди ўртоқ Брежнев, — партиянинг бу соҳада КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленумида ҳамда шундан кейинги съездларнинг ва Марказий Комитет Пленумларининг қарорларида ишлаб чиқилган сиёсати билан белгиланади. Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг ана шу сиёсатда кўзда тутилган асосий йўналишлари — деҳқончилик маданиятини оширишдан, уруғчиликни, мелиорацияни тўғри йўлга қўйишдан, минерал ўғитлардан кенг миқёсда фойдаланишдан, механизация даражасини оширишдан ва энг муҳими колхозчиларни ҳамда совхозларнинг ходимларини моддий жиҳатдан таъминлашни ва маънавий жиҳатдан рағбатлантиришни тўғри ташкил этишдан иборат. Белгиланган йўлни амалга ошириш учун қишлоқ хўжалигига давлат бюджетидан катта-катта капитал маблағ ажратиб берилмоқда. Шу маблағдан қишлоқ хўжалигимизни муттасил юксалтириш йўлида катта, янги қадам қўйиш учун оқилона фойдалана билмоқ керак.

Мамлакатимизда шу мақсадга эришиш учун кўп иш қилинмоқда. Партия XXIV съезди бўлиб ўтган пайтгача биз йилига атиги 55 миллион тонна минерал ўғит ишлаб чиқарган бўлсак, бу йил биз салкам **72** миллион тонна, бунинг устига юқори сифатли ўғит ишлаб чиқариш вазифасини ўз олдимизга қўйганмиз.

КПСС Марказий Комитетининг 1966 йил май Пленуми қарорларига биноан ҳозир мамлакатда мелиорация ишлари кенг авж олиб кетди. Бу ишлар Украина ва бошқа республикаларда олиб борилмоқда. Биз Повольжьеда ирригация ишларининг комплекс планига алоҳида аҳамият бермоқдамиз, бу планнинг бажарилиши кўп миллионлаб гектар яхши ерларни муттасил мўл ҳосил олинадиган манбага айлантириш имконини беради. Ўрта Осиё республикаларидаги мелиорация кейинги йилларда пахтадан рекорд ҳосил олишимизга имкон бераётган омилларнинг бири бўлиб қолди.

Мелиорация ишларини пухта бажариш катта чиқим қилишни талаб қилади, албатта, бироқ бундай чиқимлар ўзини тўла-тўкис оқлаётганлигини тажриба кўрсатиб турибди.

Кейинги йилларда мамлакатда шоли етиштиришни кенгайтиришга кўп меҳнат ва маблағ сарфланди. Ҳозир биз бу мураккаб вазифа муваффақиятли ҳал этиляпти, деб айтишимиз мумкин.

XXIV съезд белгилаган социал тадбирлар программасининг бажарилишига, совет халқининг турмуш даражаси ва маданиятини ошириш сиёсатига КПСС бениҳоя катта аҳамият бераётганлигини ўртоқ Брежнев таъкидлаб ўтди. Шу борада кейинги йилларда кўп иш қилинди. Бир қанча категориядаги меҳнаткашларнинг минимал иш ҳақи даражаси оширилганлиги, колхозчиларга пенсиялар белгиланганлиги, гражданлар бошқа групаларининг пенсия таъминоти оширилганлиги, ишлаб чиқаришдаги аёллар учун бир қанча социал имтиёзлар берилганлиги ва шу сингари тадбирларни эслатиб ўтиш кифоя қилади. Партия совет халқининг турмуш даражасини ошириш юзасидан партия XXIV съезди белгилаган тадбирларни изчиллик билан амалга оширмоқда.

Сўнгра ўртоқ Брежнев партиянинг ғоявий-тарбиявий иши, халқ маорифи ва кадрлар билан ишлаш масалаларига тўхталди. Коммунистлар ва партиясизларнинг, айниқса ёшларимизнинг маданий савиясини ва сиёсий онглилигини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, деди у, партиямизнинг энг муҳим вазифаларидан биридир. Биз партиянинг ўз кадрларини тайёрлашга ҳам кўп эътибор бермоқдамиз. Партия ходимларини, парткомлар, райкомлар, шаҳар партия комитетлари секретарларини қайта тайёрлайдиган партия мактаблари ва курслари кенг кўламда ривожлантирилганлиги — кадрларимизга яхши ёрдам бермоқда. Биз партия кадрларига бундай таълим беришни келгусида ҳам давом эттираверамиз.

Биз ишчилар синфимизнинг умумий билим савияси доимо ошиб бораётганлигини катта ютуқ деб ҳисоблаймиз. Бу — замонамизнинг белгисидир, коммунистик қурилишнинг муҳим ҳислатларидан биридир.

Партиянинг кадрларга нисбатан тўғри сиёсат ўтказиши, ҳамма соҳалардаги кадрларга тўғри муносабатда бўлиши жуда муҳимдир. Биз ходимларга ҳамма жойда меҳрибонлик, эътибор ва ҳурмат билан қараш билан уларга юксак талабчанлик қилишни қўшиб олиб боришга интилмоқдамиз. Ходимга яхши, одилона муносабатда бўлиш уни ишга рағбатлантиришнинг энг яхши усулидир. Аммо талабчанликни ҳам унутмаслик керак.

Раҳбар партия, совет, хўжалик кадрлари муқим ишламаса, тез-тез ўзгартириб турилса, бу — жуда ёмон. Бунга йўл қўймасликка ҳаракат қилиш керак. Бироқ ёмон ишлаётган, ўз вазифаларини уддалай олмаётган кишилар ўз лавозимида ҳаддан ташқари узоқ ўтириб қолгани бундан ҳам ёмон. Бундай ходим ўз ўрнини анча билимли, анча талантли, анча серғайрат яхши мутахассис ва ташкилотчига бўшатиб бериши лозим. Иш манфаатлари ана шуни талаб қилади. Шу билан бирга яхши, ҳалол, фойда келтирадиган ходимларга ғоят ғамхўрлик билан муносабатда бўлиш зарур.

Ўртоқ Брежнев ўз нутқининг шу қисми охирида ҳамма муваффақиятларимизда партия белгилаб берган планларни бажаришда кенг меҳнаткашлар оммаси — коммунистлар, партиясизлар, ишчилар синфи, деҳқонлар, зиёлилар ҳал қилувчи роль ўйнашини таъкидлади. Улар фидокорона ижодий меҳнат қилмасалар, биз коммунизм қурилишида ютуқларга эриша олмаган бўлур эдик.

Сўнгра, ўртоқ Брежнев ўз нутқида ташқи сиёсатнинг баъзи бир масалаларига тўхталиб ўтди. Тинчликни ҳимоя қилиш, бошқа давлатлар билан бир-бирларининг ички ишларига мутлақо аралашмаган ҳолда тинч ҳамкорлик қилиш йўли партиямиз билан Совет давлати ташқи сиёсатининг В. И. Ленин давридан бери изчил йўли бўлиб келмоқда, деди у. Афсуски, империалистик агрессорлар бизнинг мамлакатимизга қарши бошлаган бир қанча урушлар, сўнгра социализм дунёсини яккалаб, қисиб қўйиш умидида бизга қарши бошланган «совуқ уруш» — ана шуларнинг ҳаммаси бизнинг тинч сиёсатимиз йўлида неча мартаба жиддий тўсиқларни вужудга келтирди. Агрессив империалист доиралар бошлаган «совуқ уруш» совет кишиларининг ҳамда социалистик қардошларимиз ва иттифоқчиларимизнинг асабига тегиш учун атайлаб қилинган бир найранг бўлди. Бизни ядро шантажи ёрдамида ҳамда ҳарбий блоклар ва ҳарбий базаларнинг бутун бир системасини вужудга келтириш йўли билан чўчитишга умид қилган эдилар.

(Давоми иккинчи бетда)

ФИДОКОРОНА ИЖОДИЙ МЕҲНАТ — МУВАФФАҚИЯТЛАРИМИЗ МАНБАИ

(Боши 1- бетда).

Бизни муқаррар равишда «уруш ёқасида» туришга мажбур қилмоқчи бўлган эдилар. Шундай вазиятда тинч қурилишни давом эттириш ва тинч-тотув яшаш сиёсатига мудом содиқ бўлиб қолиш учун мустаҳкам асаблар керак эди. Бизнинг асабларимиз етарли равишда мустаҳкам бўлиб чиқди. Биз ўзимизнинг мудофаа Варшава шартномасидаги иттифоқчиларимиз билан бирга шундай мудофаа қудратини вужудга келтирдикки, натижада буржуа давлатларининг раҳбарлари биз билан дўқ-пўписа тилида гаплашиш мумкин эмаслигини, биз билан теппа-тенг, ақл-идрок, реализм ва ўзаро манфаатдорлик тилида гаплашиш лозимлигини тушундилар.

Эндиликда «Советлар томонидан уруш хавфи бор» деган сафсаталарнинг бемаъниилигини ва биз билан ҳарбий соҳадаги муҳолифлик йўли ҳеч қандай натижа бермаслигини кенг жамоатчилик доираларигина эмас, шу билан бирга энг катта буржуа давлатларининг мазкур раҳбарлари ҳам тан олишга мажбур бўлмоқдалар. Бизнинг тинч-тотув яшашдан иборат ленинча йўлимиз, шу жумладан, КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программаси эндиликда ҳамма жойда тушунилиб, ҳурмат билан қабул қилинмоқда. Эндиликда бизнинг давлатимиз билан худди шундай асосда музокаралар олиб бормоқдалар ва муҳим битимларни тузмоқдалар. Шу кунларда тинчлик мустаҳкамроқ бўлиб қолди, Советлар мамлакатининг обрў-эътибори эса мислсиз равишда ўсди.

Буларнинг ҳаммаси партиямиз сиёсатининг катта ғалабасидир. Буларнинг ҳаммаси — мамлакат экономикаси ва маданиятини ривожлантириш соҳасида, унинг мудофаасини мустаҳкамлаш соҳасида партия ва совет халқи қилган катта ишнинг якунидир, КПССнинг халқаро майдондаги тўғри, ҳалол сиёсатининг, социалистик, дўстларимиз ва иттифоқчиларимиз билан қардошларча ҳамкорликнинг, шунингдек бошқа ўнлаб тинчликсевар мамлакатлар билан яхши ҳамжиҳатлик ва биргалашиб ҳаракат қилишнинг якунидир.

Кейинги йилларда бизнинг қардош социализм мамлакатлари билан, Осиё, Африка, Латин Америкасидаги мустақил давлатлар билан муносабатларимиз ривожланиб бораётганлиги, шунингдек бизнинг ГФР ва АҚШ сингари мамлакатлар билан муносабатларимизда бурилиш содир бўлганлиги, Совет — Франция алоқалари муваффақиятли ривожланиб бораётганлиги, Умумевропа кенгаши иш бошлаганлиги худди ана шундан далолат беради. Совет Иттифоқи билан энг катта капиталистик давлатлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлашга ва тинч ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган бир қанча муҳим шартномалар ва битимлар, шу жумладан ядро урушининг олдини олиш тўғрисидаги Совет — Америка битими тузилди, бу битим ана шу иккала мамлакат ўртасидаги муносабатлар учунгина эмас, шу билан бирга бутун халқаро вазиятни ривожлантириш учун ҳам катта аҳамиятга эгадир.

Тинчлик программасининг кўпгина бандлари моҳият эътибори билан ҳозиргача бажариб бўлинди ёки бажарилмоқда. Бошқа бандларни бажариш устида ҳали ишлашимиз ва кўпгина ишлар қилишимиз лозим.

Ўртоқ Брежнев Совет Иттифоқининг социализм мамлакатлари билан ва капиталистик давлатлар билан кенг кўламдаги ва узоқ муддатли иқтисодий ҳамкорлигини ривожлантиришнинг аҳамияти тўғрисида, Европада мустаҳкам тинчлик негизларини пухталаштирмоқ учун Умумевропа кенгашининг муваффақиятини таъминлаш вазифаси ҳақида гапирди.

Қардош социалистик давлатлар билан мустаҳкам ҳамкорлигимиз, ташқи сиёсатимизни мувофиқлаштириб олиб, келишиб ҳаракат қилаётганлигимиз бизнинг ташқи сиёсат ишларида янада олға боришимизнинг энг муҳим шартларидан биридир, деди ўртоқ Брежнев. Бизнинг партиямиз бунга ғоят муҳим аҳамият бермоқда.

Пировардида ўртоқ Брежнев Украина ССР коммунистларини ва Украина Компартияси раҳбарларини республикани ривожлантиришда эришилган катта ютуқлари билан яна бир бор табриклади.

Лекин ана шу гаплар ишдаги камчиликларни ва шу камчиликларни тугатиш зарурлигини унутиш учун асос бўлиб қолмаслиги керак, деди у. Мамлакатимизнинг ҳамма жойларида, шу жумладан Украинада ҳам камчиликлар бор, масалан, саноат маҳсулотининг сифати хусусида, енгил саноат билан озиқ-овқат саноати етарли суръатлар билан ривожлантирилмаётганлиги хусусида ва бошқа соҳаларда нуқсонлар бор. Украин коммунистлари катта ва мураккаб масалаларни ҳал этишга қодир эканликларини неча марталаб исботлаганлар. Улар бу камчиликларни ҳам муваффақиятли ҳал эта олишларига КПСС Марказий Комитети аминдир.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи зўр эътибор бериб тингланди ва гулдурос, давомли қарсаклар билан кўп марталаб бўлиниб турди.

ЎРТОҚ В. В. ШЧЕРБИЦКИЙ ДОКЛАДИ

Вепоён бутун совет мамлакатида бўлгани каби бизнинг республикамизда ҳам, деди у, жўшқин ижодкорлик меҳнати кенг қулоч ёзмоқда. Партиямизнинг бош йўли изчиллик билан амалга оширилмоқда, коммунизмнинг моддий-техника базаси муваффақиятли суратда вужудга келтирилмоқда, КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари амалга оширилмоқда.

Совет жамиятининг маънавий-сиёсий бирлиги, партия билан халқ бирлиги доим мустаҳкамланиб боряпти. КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюросининг бутун партиямизда ва мамлакатимизда партия ҳамда давлат раҳбарлиги ленинча принципларини амалга ошириш соҳасидаги собитқадам фаолияти туфайли яхши, ишчанлик, бунёдкорлик вазияти ва шу билан бирга талабчанлик вазияти вужудга келди. Буларнинг ҳаммаси совет кишиларининг кучига куч, ғайратига ғайрат қўшмоқда, ишонч ва умидворлиги, янада фидокорона меҳнат қилиш иштиёқини оширмоқда.

Ўртоқ Шчербицкий қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: ташқи сиёсат соҳасидаги қулай вазият муваффақиятли суратда коммунистик жамият қуриш учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу вазият партиямиз, унинг ленинчи Марказий Комитетининг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан халқаро майдондаги актив, изчил ва собит қадам фаолияти натижасида вужудга келди. Республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари партиянинг XXIV съездида ўртоқ Л. И. Брежнев илгари сурган ленинча Тинчлик программасини, КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил апрель Пленуми қарорларини қизғин маъқулладилар ва уларни муваффақиятли амалга ошириш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Партиямиз Марказий Комитети ва унинг Сиёсий бюроси кенг кўламда қизғин маъқулланган бу программани зўр сабот-матонат, зўр ғайрат билан кенг миқёсда амалга оширилаётганлигини ҳаммамиз кўриб турибмиз.

Ана шу воқеалар орасида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Америка Қўшма Штатларига қилган визити алоҳида ўрин олади. Ўртоқ Л. И. Брежнев АҚШда, шунингдек Парижда, Бонида, қардош социалистик мамлакатларда тарихий жиҳатдан муҳим жуда катта ишни бажарганлигини совет кишилари яхши биладилар. Бутун жаҳон унинг ишчанлигида, осойишта ишончида, қатъияти ва принципиаллигида ленинчи партиямизнинг улуғворлиги ва кучини, Совет давлатимизнинг қудратини кўриб билди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев халқлар тинчлиги ва бахт-саодати йўлидаги тинимсиз меҳнати, совет халқининг ва жаҳон социализмининг синфий манфаатларини изчил ва принципиал тарзда ҳимоя қилаётганлиги туфайли бутун тараққийпарвар инсониятнинг астойдил иззат-ҳурмати ва самимий миннатдорчилигига сазовор бўлди. Бу эса унга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти» берилишида ўзининг ёрқин ифодасини топди.

Сўнгра ўртоқ Шчербицкий 1973 йил биринчи ярмида халқ хўжалик планининг бажарилиш якунларига тўхталиб ўтди. Украинадаги корхоналар беш йиллик бошидан буён пландан ташқари қарийб 3,5 миллиард сўмлик саноат маҳсулотини реализация қилдилар, 1286 корхона ва саноат комплекслари, 23,4 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди, саҳни 45 миллион квадрат метрдан зиёд уй-жой фойдаланишга топширилди. Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш планлари бажарилмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитетининг 1972 йил декабрь Пленумида берган йўл-йўриқлари, 1973 йилги халқ хўжалик планини муддатидан олдин бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги маълум қарорлар катта сафарбар қилувчи роль ўйнади.

Республика халқ хўжалигининг барча соҳаларида жуда катта резервлар бор. Биз бу резервлардан анча яхши фойдаланишимиз керак.

Сўнгра ўртоқ Шчербицкий айтдики, партия XXIV съездининг ва КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларига мувофиқ, республикада колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш, шунингдек қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун ердан, асосий фондлардан самарали фойдаланиш соҳасида кўп иш қилинди.

Ҳамма жойда қишлоқ хўжалигининг дон етиштиришни кўпайтиришдан иборат энг муҳим ва энг асосий вазифасига ғоят катта эътибор берилди. Бу йил ҳосил олиш учун ғалла экинлари майдони 900 минг гектар кенгайтирилди. Кузги буғдой майдонларининг 70 процентидан кўпроғига энг серҳосил навлар экилди.

Ҳозирги вақтда Украина далаларида долзарб кунлар бошланди. Хўжаликларнинг кўпчилигида ўрим-йиғим уюшқоқлик билан ўтказилмоқда. Кўпгина колхоз ва совхозлар гектар бошига 45-50 центнер, бундан ҳам кўпроқ кузги буғдой ҳосили етиштирдилар.

Днепропетровск областидаги партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари ҳосил ўрим-йиғими ва ғалла тайёрлашни уюштириш соҳасида зўр маҳорат ва собит қадамлик билан ишлаш намуналарини кўрсатмоқдалар. Бу область халқ хўжалик планини ва давлатга дон сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларини анча ошириб бажарди. Қрим ва Запорожье областларининг колхоз ва совхозлари ғалла ўрим-йиғимини яхши уюштирдилар ва ғалла тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан олдин бажардилар.

Ялпи дон ҳосили маккажўхоридан қандай ҳосил олинишига кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади. Колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари буни яхши англаб, бу йил маккажўхори етиштириш борасида ҳар қачонгидан кўра кўпроқ ғамхўрлик қилдилар.

Жойлардаги аҳволни, ғалланинг ҳолати ва ҳосил ўрим-йиғимининг боришини эътибор билан ўрганиб, область, партия комитетларининг секретарлари, область ижроия комитетларининг раислари, қишлоқ хўжалик министрликлари ва идораларининг раҳбарлари, бир қатор район ва хўжаликларнинг раҳбарлари билан маслаҳатлашиб, биз Украина Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросида шундай хулосага келдик: республикадаги колхоз ва совхозларда халқ хўжалик планига қўшимча равишда 85-100 миллион пуд ғалла сотиш ва **Ватан омборига жами камида бир миллиард пуд дон топшириш имконияти бор.**

Сиёсий жиҳатдан ва халқ хўжалиги нуқтаи назаридан ғоят муҳим бўлган бу вазифа республикадаги коммунистларнинг, барча меҳнаткашларнинг шарафли ишидир. Биз бу вазифани муваффақиятли суратда ҳал этишимиз керак.

Биз шу хўжалик йилини тугаллар эканмиз, келгуси йилда барча қишлоқ хўжалик экинларидан, аввало, ғалла экинларидан мўл-ҳосил етиштириш тўғрисида жуда катта ғамхўрлик қилишимиз керак.

Бутун мамлакатда бўлгани каби республикамиз ҳам эришаётган натижалар КПСС Марказий Комитети партия XXIII ва XXIV съездлари белгилаб берган йўлни, Марказий Комитетнинг 1965 йил март ва 1970 йил июль Пленумларининг қарорларини изчиллик ва собитқадамлик билан амалга оширганлиги, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида кўп тадбирлар рўёбга чиқарилганлиги натижасида қўлга киритилди. Бу соҳада КПСС Марказий Комитетининг, очиқ айтиш керак, партиямиз Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг хизмати катта.

Сўнгра ўртоқ Шчербицкий ташкилий-партиявий ва оммавий сиёсий ишни такомиллаштириш вазифаларига тўхталиб ўтди.

Ўртоқ Шчербицкий докладининг охирида қуйидагиларни айтди: партиянинг шу беш йилликка мўлжаллаб қўйган вазифаларини муваффақиятли амалга ошириш ҳар биримизнинг меҳнатимизга, уюшқоқлигимизга, ишчанлигимизга, сабот-матонат ва зўр ғайрат билан меҳнат қилишимизга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Биз эришилган муваффақиятларга маҳлиё бўлмаслигимиз, ишга танқидий назар билан қарашимиз керак, хусусан партиямизга ёт бўлган хотиржамлик ва мақтончоқликка йўл қўймаслигимиз лозим. Биз барча меҳнат коллективларида партиявий таъсирни янада кучайтиришимиз, ишлаб чиқаришда ҳар бир коммунистнинг авангардлик ролини янада юксак даражага кўтаришимиз керак.

Партиямиз, бутун совет халқи, чет эллардаги дўстларимиз шу кунларда РСДРП II съездининг 70 йиллигини нишонламоқдалар. Большевиклар партияси шу съездда тузилган эди. Ленинчи партиямиз машаққатли, лекин шонли тарихий йўлни босиб ўтди. Партиямиз ҳамиша ўз мавқеининг юксак даражасида бўлди, совет халқини юксак чўққиларга, ғалабадан-ғалабага бошлаб борди.

«Ленин ва у билан биргаликда жанг қилган ҳамда ғалаба қозонган кишилар, — деб таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев, — биз учун, социализм ва коммунизм қуриш даврининг большевиклари учун сўнмас, илҳомбахш намуна бўлиб келди ва шундай намуна бўлиб қолаверади».

Украина коммунистлари, барча меҳнаткашлари Ленининг улуғ васиятларини бажара бориб, бутун партия билан, бутун совет халқи билан ягона сафда туриб, бундан буён ҳам КПСС XXIV съезди кўрсатиб берган тўғри йўлдан оғишмай олға бораверадилар.

Ўртоқ В. В. Шчербицкийнинг доклади бир неча бор давомли қарсаклар билан бўлиниб турди.

* * *

Музокараларда Украина Компартияси Днепропетровск область комитетининг биринчи секретари А. Ф. Ватченко, Кировоград областидаги «КПСС XX съезди» колхози трактор бригадасининг бошлиғи, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. В. Гиталов, Одесса область партия комитетининг биринчи секретари П. П. Козирь, С. Оржоникидзе номли «Запорожсталь» заводининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. Д. Юпко, Украина Компартияси Харьков область комитетининг биринчи секретари И. З. Соколов, Киев областидаги Жданов номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Г. Бузнецкий, Херсон область Каховка шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. А. Махлай сўзга чиқдилар.

Сўзга чиққан нотиқлар республика меҳнатчилари эришган муваффақиятлар тўғрисида гапирдилар, тўрт орденли Совет Украинасининг барча меҳнатчилари КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини, коммунистик қурилиш программасини муваффақиятли равишда амалга ошириш учун курашнинг ҳамиша олдинги сафида бўлишларини айтдилар.

Улар партиянинг, унинг Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг ички ҳамда ташқи сиёсат соҳасидаги буюк фаолиятини қизғин маъқуллаётганларини изҳор этдилар.

Муҳокама этилган масала юзасидан муфассал қарор қабул қилинди. Украина қишлоқ хўжалик меҳнатчилари бу йил давлатга камида бир миллиард пуд дон сотадилар, деб ўртоқ В. В. Шчербицкий докладида билдирилган ишончни йиғилиш қатнашчилари якдиллик билан қўллаб-қувватладилар.

(ТАСС).

СССР Олий Совети Президиумининг фармони

ЎЗБЕКИСТОН ССРда ЯШОВЧИ КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА „ҚАҲРАМОН ОНА“ ФАХРИЙ УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн ва ундан ортиқ бола кўрган ва тарбиялаган оналарга «Қаҳрамон она» унвони берилсин ва «Қаҳрамон она» ордени ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиқлари топширилсин.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЙИЧА

1. **Аскарова** Насиба — ишчи.
2. **Боймуҳамедова** Ҳамро — уй бекаси.
3. **Гатаулина** Мальфа Муҳаммадиёровна — ишчи.
4. **Зокирова** Зайнаб — уй бекаси.
5. **Муҳамедова** Муаззам — уй бекаси.
6. **Нурматова** Ҳадича — уй бекаси.
7. **Ҳайдарова** Собира — ишчи.
8. **Йўлдошева** Рихси — ишчи.
9. **Юнусова** Турсунбиби — ишчи.
10. **Ерматова** Қумри — уй бекаси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

1. **Абдуалиева** Хушрат — Навоий номли колхоз аъзоси, Бекобод райони.
2. **Абдаметова** Гулбўстон — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
3. **Абдуқулова** Каромат — «Коммунизм» колхозининг аъзоси, Ўрта Чирчиқ райони.
4. **Абдуҳолиқова** Ҳумайрам — Ленин номли колхоз аъзоси, Бекобод райони.
5. **Абдуллаева** Қумри — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
6. **Абдуллаева** Гулжон — уй бекаси, Калинин райони.
7. **Абдураҳмонова** Робия — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
8. **Аблаева** Асолатхон — уй бекаси, Бўка райони.
9. **Адашева** Нури — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
10. **Азизова** Саломат — уй бекаси, Калинин райони.
11. **Акромова** Асолат — уй бекаси, Чирчиқ шаҳри.
12. **Алимова** Ойкарам — уй бекаси, Янгийўл райони.
13. **Алишбоева** Ойзода — 3-«Далварзин» совхозининг ишчиси, Бекобод райони.
14. **Асазова** Зинат — уй бекаси, Оржоникидзе райони.
15. **Отабоева** Хулба — уй бекаси, Бокобод райони.
16. **Отахонова** Ҳумайра — «Коммунизм» колхозининг аъзоси, Оққўрғон райони.
17. **Аҳмедова** Тунтул — уй бекаси, Ўрта Чирчиқ райони.
18. **Бобожонова** Жанглаш — 1-«Пискент» совхозининг ишчиси, Пискент райони.
19. **Бойзоқова** Хури — Охунбобоев номли колхоз аъзоси, Ўрта Чирчиқ райони.
20. **Боймоқова** Асалма Ўтбосаровна — уй бекаси, Олмалиқ шаҳри.
21. **Бакирова** Нафига — уй бекаси, Янгийўл шаҳри.
22. **Бегабоева** Арофат — уй бекаси, Ўрта Чирчиқ райони.
23. **Бердиева** Иззат — Ленин номли колхоз аъзоси, Пискент райони.
24. **Биктаева** Награ — уй бекаси, Ўрта Чирчиқ райони.
25. **Ботирова** Манзул — 2-«Пискент» совхози ишчиси, Пискент райони.
26. **Буркетбоева** Каромат — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
27. **Бухорбоева** Мақсад — «Победа» колхозининг аъзоси, Бекобод райони.
28. **Ғозиева** Саодат — Свердлов номли совхоз ишчиси, Янгийўл райони.
29. **Ғайлиева** Турсун — «Коммунизм» колхози аъзоси, Ўрта Чирчиқ райони.
30. **Ғофурохунова** Зулайҳо — уй бекаси, Ўрта Чирчиқ.
31. **Гомер** Арстина Ивановна — уй бекаси, Калинин райони.
32. **Гулматова** Босой — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
33. **Дадабоева** Бувойша — уй бекаси, Бўка райони.
34. **Дадабоева** Муҳаббат — уй бекаси, Бўка райони.
35. **Жалдибекова** Умри — Охунбобоев номли колхоз аъзоси, Ўрта Чирчиқ райони.
36. **Жалолова** Анорбуви — уй бекаси, Бўка райони.
37. **Жаматова** Иборат — «Ленинград» колхози аъзоси, Бўстонлиқ райони.
38. **Жумақулова** Жамила — «Северний маяк» колхози аъзоси, Ўрта Чирчиқ райони.
39. **Жўраева** Орипа — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
40. **Жўраева** Екатерина Павловна — «Коммунизм» совхозининг ишчиси, Оққўрғон райони.
41. **Жўраева** Муҳаррам — 1-«Далварзин» совхозининг ишчиси, Бекобод райони.
42. **Дўсматова** Бувиниса — уй бекаси, Бекобод шаҳри.
43. **Бушаева** Рузвои — «Гулистон» колхозининг аъзоси, Пискент райони.
44. **Едгорбоева** Зулайҳо — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
45. **Эргашева** Дилбар — уй бекаси, Чирчиқ шаҳри.
46. **Жалилова** Ризқи — уй бекаси, Ангрен шаҳри.
47. **Жумабоева** Тўти — уй бекаси, Оққўрғон райони.
48. **Жуматова** Хонкмбувиш — 1-«Пискент» совхозининг ишчиси, Пискент райони.
49. **Зайнауллаева** Ризқиниса — уй бекаси, Янгийўл райони.
50. **Зуфарова** Насиба — Свердлов номли совхоз ишчиси, Янгийўл райони.
51. **Иброҳимова** Мукамбар — уй бекаси, Калинин райони.
52. **Эгамқулова** Гулбора — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
53. **Иномалиева** Қизан — 13-совхоз ишчиси, Бўстонлиқ райони.
54. **Эргашева** Карима — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
55. **Қобилова** Нозима — уй бекаси, Оққўрғон райони.
56. **Қолдибоева** Уркин — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.
57. **Каримова** Гулистон — Охунбобоев номли колхоз аъзоси, Пискент райони.
58. **Каримова** Тилла — «Коммунизм» колхозининг аъзоси, Ўрта Чирчиқ райони.
59. **Қаршибоева** Ибодат — «Партия XXII съезди» номли колхоз аъзоси, Оққўрғон райони.
60. **Ким** Надежда — уй бекаси, Бўка райони.
61. **Қунисбоева** Тожи — «ЎзССР 30 йиллиги» номли колхоз аъзоси, Чиноз райони.
62. **Қурбоналиева** Зулфия — Навоий номли колхоз аъзоси, Бекобод райони.
63. **Қурбонова** Ибодат — уй бекаси, Бекобод райони.
64. **Кушова** Турсун — «Ленин йўли» колхозининг аъзоси, Ўрта Чирчиқ райони.
65. **Лавкова** Мария Сергеевна — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
66. **Ли Хе — Сук** — уй бекаси, Олмалиқ шаҳри.
67. **Маматқулова** Мукар — Тельман номли колхоз аъзоси, Пискент райони.
68. **Маъмурова** Хабиба — уй бекаси, Бўка райони.
69. **Маназарова** Мукамбар — уй бекаси, Оржоникидзе райони.
70. **Мансурова** Тожи — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
71. **Маҳамедова** Ражанби — уй бекаси, Калинин райони.
72. **Маҳдиева** Туренин — Фрунзе номли колхоз аъзоси, Янгийўл райони.
73. **Маҳкамбоева** Ирисҳол — Ленин номли колхоз аъзоси, Бекобод райони.
74. **Мирзажонова** Офтоб — уй бекаси, Янгийўл шаҳри.
75. **Мирзалимова** Жумагул — уй бекаси, Чирчиқ шаҳри.
76. **Мирзаматова** Назира — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
77. **Мирпўлатова** Тожи — уй бекаси, Юқори Чирчиқ райони.
78. **Мўйдинова** Офтобхон — уй бекаси, Калинин райони.
79. **Муродова** Гулжон — 2-«Пискент» совхозининг ишчиси, Пискент райони.
80. **Мухтова** Маърифат — 13-совхоз ишчиси, Бўстонлиқ райони.
81. **Назарова** Қундуз — уй бекаси, Калинин райони.

(Давоми бор).

ЧЕКАНКАНИ ЎЗ МУДДАТИДА ЎТКАЗИНГ

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

Областимизнинг кўпгина хўжаликлари ғўзаларни илғор агротехника усулларида парваришлаб, ҳар бир туп ғўзада шу кунга қадар 16—18 тадан ҳосил шохи, 5—6 та гул, 20—25 та шона тўпланишини таъминладилар. 50 минг гектардан ортиқ пахта майдонидаги ғўзаларнинг ҳар бир тупида ҳозир 5—6 тадан бўлиқ кўсак вужудга келди. Эндиги муҳим агробиологик тадбир — ғўзаларни ўз муддатида, тез ва сифатли чеканка қилишдан иборатдир.

Илғор хўжаликлар шу кунларда ғўза чеканкасини тез суръатлар билан олиб бормоқдалар. Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози, Энгельс номли, Ҳамид Олимжон номли колхозлар, Бекобод районидаги «Победа», Ленин номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», «Правда», Пискент районидаги «Гулистон», Чиноз районидаги Охунбобоев номли, Навоий номли, Янгийўл районидаги «Ленинизм», «Интернационал» ва бошқа бир қатор илғор хўжаликда ғўза чеканкаси асосан машиналар ёрдамида ўтказиляпти. Бу хўжаликлар ўтган йили ҳам бу муҳим агротехника тадбирини намунали ўтказиб, ҳар гектар ердан мўл ҳосил олишга эришган эдилар.

Ғўзаларни чеканка қилиш пайти етганлигини қандай аниқлаш керак? Чеканка ўтказиш муддатини аниқлашда ғўзанинг сув билан қанчалик яхши таъминланганлиги ва ниҳоят ҳар туп ғўзада маълум миқдорда ҳосил шохи вужудга келганлиги ҳар бир хўжаликнинг маҳаллий шароити ҳисобга олинади. Чунки, чеканка муҳим агротехника тадбирларидан бўлиб, уни эрта бошлаш ҳам, кеч бошлаш ҳам ғўза тупларида мўл ҳосил тўпланишига катта таъсир кўрсатади.

Чеканка қилишда энг аниқ белги ғўза тупларида 16—18 та ҳосил шохи вужудга келишидир. Ана шу пайтда чеканка ўтказилса, яхши самараларга эришиш мумкин.

Чеканкани ўтказиш техникаси қандай? Бунинг учун дастлаб ғўзанинг ён шохлари чимдиб ташланади. Бунда шуни эътиборга олиш кераки, ғўза шохининг юлиб олинган ўсув нуқталари этакка солиниб, даладан олиб чиқилиши ва кўмиб ташланиши керак. Чунки бундай ўсув нуқталарига кўсак куртлари тухум қўйган бўлади. Агар юлиб олинган ўсув нуқталари ғўза тупи тагига ташланса, кўсак қурти ғўза тупларига ёйилиши мумкин.

Ғўзанинг ён шохлари қўлда чеканка қилиб чиқилгандан кейин асосий поянинг юқориги ўсув қисми ЧХТ-4 ва ЧВХ-1 маркали чеканка қилиш агрегатлари ишга солинади.

Ҳар бир картани чеканка қилишда хўжалик агрономининг тавсияси ҳисобга олинади. Биринчи навбатда, баланд ўсган ва ғовлаш арафасида турган ғўзалар, иккинчи навбатда пастроқ ўсган ғўзалар эса чеканка қилинади.

Ғўзаларни чеканка қилиш натижасида ғўзанинг юқорига ўсув шохлари ва ён шохларига озуқа моддаларнинг сарфланиши тўхтайди, бу моддалар ҳосил шохларига улар орқали ҳосил ишонлари — шона, гул ва кўсакка етиб боради. Натижада кўсаклар бўлиқ бўлади, ҳосил кўп тўпланади, шунингдек, бу тадбир кўсакларнинг тезроқ етилишига ва пахтанинг эрта очилишига олиб келади. Шу билан бирга, айни вақтда, биринчи сорт пахта миқдори ҳам кўпаяди, ҳар гектар ердан олинадиган ҳосил ортади.

Чеканка яна ғўза тупларининг ётиб қолмаслигига, бинобарин, пахта териш машиналарининг юқори унум билан ишлашига ҳам имкон яратади. Чеканка ўз вақтида ва сифатли ўтказилса, ҳосил ишоналарининг тўкилиши камаяди.

Областимиз хўжаликлари олдида ҳозир 140 минг гектардан ортиқ ердаги ғўзани сифатли чеканка қилишдек улкан вазифа турибди. Шундан 66 минг гектар ердаги ғўза машиналар ёрдамида чеканка қилинади. Ҳозир область колхоз ва совхозлари даласида 600 дан ортиқ чеканка қилиш агрегати тўлиқ қувват билан ишламоқда. Ҳар бир агрегат билан кунига 7—8 гектар ердаги ғўзани чеканка қилиш белгиланган. Шу билан бирга, айни вақтда бу агрегатлар ғўза қатор ораларини юмшатиб ҳам кетадилар.

Ўз вақтида ва юқори сифатли ўтказилган чеканка мўл ҳосил етиштиришда муҳим омиллардан бири. Бунга ҳамма ерда эътибор қилайлик.

Б. АЗИЗОВ.
область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бош агрономи.

БЕКОБОДДА ЙИҒИМ-ТЕРИМГА ҚАНДАЙ ТАЙЁРЛИК КЎРИЛЯПТИ

Бекободлик пахтакорлар бу йил 54 минг ўрнига 60 минг тонна «оқ олтин» хирмони кўтаришга астойдил бел боғлаганлар. Пахтакорларнинг ҳиммат билан қилган фидокорона меҳнатлари ўзининг яхши натижаларини бермоқда. Кенг майдонларда барқ уриб ривожланаётган бўлиқ ғўзалар кўзни қувонтиради. Улар кундан-кунга серҳосил бўлиб бормоқда.

Лекин, шуни айтиш кераки, агар буни кўриб «ишимиз юз» деб айни пайтда ғўза парваришни бўшаштирилса, дард қолинади. Чунки ҳозир пахтачиликда масъулиятли ва нозик давр. Ғўзани чанқатиб қўйиш ёки кўллатиб суғориш, чеканкани кечиктириш, чала қилиш, тракторларни тўсиқсиз палапартиш ишлатиш, ҳашаротга қарши ўз вақтида курашмаслик, ғўзани ўт бостириб юбориш ҳосилдорликка путур етказиши турган гап. Бободеҳқонлар бу даврни бекорга ҳосилга ҳосил қўшадиган давр дейишмаган.

Аммо район хўжаликларини кезган киши Бекободда ҳамма иш жойида, деб айта олмайди. Ғўза парваришини сира бўшаштирмай олиб бориш билан бирга йиғим-теримга тайёрлик ишлари кўнгилдагидек эмас.

Районда, «бу йил кўчатимиз яхши, бултургидан сероб», деган гапларни кўп эшитдик. Шу мавжуд кўсаклар тўла сақланиб қолингандагина у фойда беради. Лекин, айрим ерларда ҳаммани қувонтирган кўчатларни йўқотиш ҳоллари ҳам юз беряпти. Масалан, «Коммунизм» колхозида тракторчи культивация қилиш вақтида карта ўртасидан айланиб талайгина кўчатни нобуд қиляпти. Бундан ташқари, тракторга тўсиқ қўйилмаган. Шунинг учун ғўза трактор органларига илашиб нобуд бўлиш ҳоллари юз бермоқда. Пайкаллардаги ғўзага ўргимчаккана ҳам тушган. Шундай бўлса ҳам бунга қарши ўз вақтида кураш бошланмаган. Колхоз ва совхоз далаларини синчиклаб айланган киши ўт босган ерларни, жуда ўсиб кетган, ҳалигача чеканка қилинмаган, сувга яхши қонмай, бир қарич бўлиб қолган ғўзаларни ҳам кўради. Шунга қарамай хўжаликлардаги барча ишчи кучлари дала ишларига тўла сафарбар қилинмаяпти. Айниқса, 4-«Далварзин» совхозида, Навоий номли, «Коммунизм» колхозларида ва бошқа хўжаликларда кўпгина ишчи кучлари дала ишларига тўла қатнашмаяпти.

Бекободликлар бу йил етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини машина билан териб олишга аҳд қилганлар. Бу жуда яхши ният, аммо ана шу яхши ниятга эришиш учун хўжаликлардаги бор терим агрегатларини ремонт қилиш ишлари кўнгилдагидек эмас. Кўсак терадиган, ерга тўкилган пахтани терадиган машиналар ремонти жуда ёмон аҳволда. Тузилган график бўйича техника ремонтида 700 механизатор ишлаши керак. Ҳозир 430 киши қатнашаяпти.

Райондаги хўжалик раҳбарларининг қайси бири билан гаплашманг, запас қисм етмаганлигидан нолийдилар. Лекин, ўзларида бўлган имкониятлардан фойдаланишни ўйламаётирлар. Навоий номли колхозда бир яшик шпиндель ётибди. Шуни қайта тиклаб ишга солиш ҳақида ўйлаб ҳам кўрмаганлар. Айрим хўжаликларда эски аккумуляторлар бор. Уни Чиноздаги устахонага элтиб ишга яроқли ҳолга келтириш тўғрисида ҳам ҳаракат қилмаётирлар.

Албатта, техника ремонти учун хўжаликларда ҳамма запас қисмлар етишмайди. Бунинг учун область «Сельхозтехника» бирлашмаси район хўжаликларига шошилинч ёрдам бериши зарур.

Пахта йиғим-терими бошлангунга қадар йўлларни созлаш, алоқа воситаларини яхшилаш муҳим аҳамиятга эга. Йўлларни ремонт қилиш, айрим жойларга асфальт ётқизиш ишлари бирмунча дуруст. Бу соҳада иш бошланган. Лекин, алоқа воситаларини яхшилаш соҳасидаги ишлар мутлақо қониқарсиз. Навоий номли, «Победа» колхозлари билан ҳанузгача район маркази ўртасида бевосита телефон алоқаси ўрнатилмаган. 2-«Далварзин» совхозида бундан олти йил илгари автомат телефон алоқаси ўрнатиш учун 150 минг сўм сарфланган. Аммо ана шу алоқа ташкилотларининг ўтакетган сусткашликлари натижасида ҳанузгача совхозда қурилабошлаган телефон станцияси битказиб берилмаяпти. Область алоқа бўлими бошлиғи Воҳид Йўлдошевга қилингая илтижолар, ҳақли талаблар натижа бермаяпти. Қачонгача алоқа ташкилотлари кишиларни ранжитаберади?!

Умуман, Бекободда пахта йиғим-теримига тайёрлик ишлари ростмона бошланмаган. Бу соҳадаги ишларни жадаллаштириш, кам-кўстларни тезроқ бартараф этиш зарур.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ОБОД, ОЗОДА, КЎРКАМ БЎЛСИН!

АНГРЕНЛИКЛАР ТАЖРИБАСИ ҲАММАГА НАМУНА

СОЦИАЛИСТИК Ангреннинг бугунги гўзал қиёфаси. Суратда: шаҳар марказидаги В. И. Ленин номли проспектнинг умумий кўриниши.

Шаҳар ободончилиги — барча меҳнаткашларнинг кундалик иши. Бу саҳифа — ободончилик юзасидан республика шаҳарлари ўртасида олиб борилаётган мусобақа ғолиби Ангрен шаҳри меҳнаткашларининг ибратли ишларига бағишланади.

ХАЛҚИМИЗ азалдан гўзалликка интилиб келади. Бинобарин, инсон гўзаллик яратувчидир.

Бу яратувчилик меҳнати туфайли обод қишлоқлар, ҳусида тенги йўқ шаҳарлар, фаровон посёлкалар бунёд этилмоқда.

Ана шундай гўзал шаҳарлардан бири Ангрендир. Бундан икки йил аввал шаҳар ўзининг чорак асрлик юбилейини нишонлади. Чорак аср! Бир шаҳар тарихи учун унчалик кўп муддат эмас. Аммо, шу йиллар ичида унинг қиёфаси беқиёс ўзгарди. Ҳозирги замон архитектурасининг энг сўнгги ютуқлари асосида қурилган турар-жойлар, маданий-маиший хизмат кўрсатиш муассасалари, кенг, равон кўчалар, мафтункор хиёбонлар, истироҳат боғлари, ресторан, меҳмонхона... эҳ-ҳе, буларни санаб тугатиб бўлармиди?

Шаҳар озодалик ва ободончилик учун юришда ўз тенгдошларига қараганда икки қадам олдинда бормоқда. Бу бежиз эмас, албатта. Бу ерда ўз шаҳрининг гўзал ва ибратли бўлишига ҳар бир ангренлик катта ҳисса қўшаётир. Шунинг учун бўлса керак, шаҳар иккинчи маротаба Ўзбекистон ССР коммунал хўжалик министрлиги, маҳаллий саноат ва коммунал хўжаликни ривожлантириш бўйича касаба союзлари республика комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

Ангренликларнинг ободонлаштириш, коммунал хизматни яхшилаш соҳасидаги ишлари областимиздаги бошқа район ва шаҳарлар учун ижобий мактаб бўлиб қолмоқда. Уларнинг бу соҳадаги тажрибалари қардош Туркманистон, Қирғизистон республикаларининг кўпгина шаҳарларида оммалаштирилмоқда.

Яқинда ангренликлар ташаббуси билан бу ерда коммунал хўжалик ишлари бўйича тажриба алмашишга бағишланган семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Кенгашда областимиз шаҳар ва районлари ижроия комитетларининг раҳбарлари, коммунал хўжалик корхоналари бошлиқлари, санэпидстанция, шаҳар ва районлар бўлимларининг бошлиқлари, архитекторлар иштирок этдилар. Семинарда Ангрен шаҳар ижроия комитетининг раиси Н. И. Юрин коммунал хўжалик ва ободонлаштириш борасида ангренликлар тўплаган тажриба тўғрисида доклад қилди. Шунингдек, кенгаш қатнашчилари. Ангрен шаҳар коммунал хўжалик, ободонлаштириш бошқармасининг бошлиғи А. Ф. Мишченко, шаҳар 1-уй бошқармасининг бошлиғи А. И. Анкудинов, шаҳарни кўкаламзорлаштириш бўйича шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. У. Аюпов ўртоқларнинг докладларини ҳам зўр қизиқиш билан тингладилар.

Қуйида биз ангренликларнинг ободонлаштириш ва коммунал хўжалик хизматни йўлга қўйишдаги тажрибалари ҳақида ҳикоя қиламиз.

СЕМИНАР қатнашчиларидан бир группаси ўзаро дўстона мулоқотда.

А. АБАЛЯН фотолари.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

● Ангрен шаҳрининг территорияси 9506 гектар майдонни ташкил этади. Аҳолиси эса 93 мингдан ошиб кетди.

● Шаҳарнинг асосий қисми кўмир қазиб чиқариш билан шуғулланади. Умумий майдоннинг 75 процентини саноат корхоналари ташкил этади.

● Шу беш йиллик ичида Ангрен резина комбинатининг биринчи навбати фойдаланишга топширилади.

● Ангренда ҳозирги пайтда 13 медицина муассасалари, 21 минг ўқувчини ўз бағрига олган 34 мактаб, 6 та кечки ёшлар мактаби, 30 та мактабгача тарбия муассасалари, 2 та музика мактаби, область давлат педагогика институти, Тошкент политехника институти умумий техника факультетининг кечки филиали, қурилиш техникуми, медицина билим юрти, 2 та профессионал техника билим юрти мавжуд.

● Шаҳарда 5 клуб, 6 та маданият уйи, кўплаб кутубхоналар фаолият кўрсатмоқда.

● Ангренда шаҳар кўчаларини ёритиш кейинги йилларда анча яхшиланди. Бу мақсадда «Ангренгорсвет» корхонаси ташкил этилди. Корхона ташкил этилгандан буён 7-9 километр узунликдаги кўча ёритиш тармоқларини қайта ремонт қилди.

● Беш йиллик охиригача Ангренда 5048 квартира газлаштирилади. Шунда умумий газлаштирилган квартиралар сони 18820 тага етади.

БОШ ПЛАН АСОСИДА

ШАҲАРНИ комплекс қайта қуришдан олдин бош план ишлаб чиқилди. Планда фойдаланишга топширилиши керак бўлган қурилиш объектлари, турар-жой кварталлари ва бошқа маданий-маиший муассасаларнинг муддатлари аниқ белгиланди. «Узгоспроект» томонидан тасдиқланган шаҳарни қайта барпо этиш лойиҳасида ҳозирги замон меъморчилигининг барча талаблари ҳисобга олинди. Янги шаҳарни лойиҳалаштиришда турар-жой районларини микрорайонларга тақсимлаб олиш схемаси қулай деб топилди. Мактаблар, мактабгача муассасалар, магазинлар, шунингдек бошқа маданий ва маиший объектларни биринчи навбатда фойдаланишга топшириш кўзда тутилди.

Илгарилари Ангрен тарқоқ ҳолда қурилган бир неча посёлкалардан иборат эди. Красноармейск, Ҳамза, Шчорс посёлкалари йириклаштирилиб, янги шаҳарга қўшилгач, унинг кўрки янада очилди.

Янги шаҳарни бунёд этишда аҳолининг саломатлигини мустаҳкамлаш, турар-жой кварталларида шовқин-сурон бўлмаслигига эришиш биринчи пландаги вазифа бўлиб қолмоқда. Ҳозир янги Ангренга назар ташлаган киши корхоналар аҳоли яшаётган пунктлардан анча олисда қурилаётганига ишонч ҳосил қилади. Шунинг учун ҳам Ангрен ҳавоси мусаффо сокин-шаҳар бўлиб қолаётир. Шаҳардаги ҳар бир корхона, ҳар бир муассаса озодалик, саранжом-саришталик учун курашда актив иштирок этмоқда. Шунинг учун ҳам шаҳарда уй-жой қурилиши, инженерлик иншоотларини фойдаланишга топшириш тезкорлик билан бораётир. 1971 йилдан бери Ангренда тураржой фонди 547 минг квардат метрга кўпайди. Индивидуал уй қурувчилар ҳисобига эса 340 минг квадрат метр майдонни ташкил этувчи иккита кўркам посёлка бунёд этилди. Мана бугун Ангрен аҳолиси 93 минг кишидан ошди. Бу эса қурилишга эътиборни янада кўпайтиришни тақозо этмоқда.

Асосан, шаҳар тўрт қаватли бинолардан иборат бўлди. Қурилаётган микрорайонларнинг архитектура қиёфасини янада бўрттириш мақсадида 15 минг квадрат метр майдонда тўққиз қаватли уйлар қурилади. Бу уйларни қуриш учун лойиҳа-смета ҳужжатлари ҳозирлаб қўйилди.

Ангренда қурилишнинг бу қадар тез боришида Ангрен уйсозлик комбинати, катта жонбозлик кўрсатаётир. Комбинат кўп қаватли бинолар қуриш, балконлар фасадини кўркамлаштириш мақсадида ўз ишини қайта ихтисослаштирди. Шундан кейин Ангренда турар-жой бинолари ва бошқа объектлар қуриш янада жадаллашиб кетди.

Ҳар бир бинони қуриш ёки объектни ишга туширишда Ангрен қурувчилари юксак дид билан иш юритмоқдалар. Шунинг учун ҳам қайси бинога қараманг кўзингиз қувонади. Албатта, бундай ютуқларга эришиш учун кўп меҳнат қилиш лозим. Шаҳар ижроия комитети коммунал хизмат кўрсатиш корхонаси ва ободончилик бошқармаси раҳбарлари, архитекторлар, рассомлар биргаликда ижодий олиб бораётган иш яхши самара бермоқда. Қуришдан аввал ҳар қандай бино ёки объектнинг сурати рассом томонидан эскиз қилиб олинади. Бино атрофидаги хиёбонлар, фонтанчалар, газонлар суратда акс этади. Бундай эскизларнинг бир нечаси кўздан кечирилгач, энг қулай ва чиройлиси танлаб олинади. Шундан сўнггина қурилишга киришилади.

Маълумки, қурилишда ички резервлардан фойдаланиш, тежамкорликни тобора ошириб бориш, маҳсулот таннархини пасайтириш асосий ўрин тутади. Ангренликлар тез, қулай, чиройли ва арзон қурайлик деган шиорга доимо амал қиладилар. Қурилиш объектида бир квадрат метр майдондан тўлиқ фойдаланишни кўзда тутадилар.

ШАҲАРНИНГ ЯШИЛ ЛИБОСИ

ШАҲАРНИ гўзаллаштиришда асосий омиллардан бири уни боғ-роғларга буркаш, гулзор ва хиёбонларга тўлдиришдир. Шу жиҳатдан олганда шаҳарни кўкаламзорлаштириш бўлими диққатга сазовор ишлар қиляпти.

Ўтган йилнинг ўзида Ангренда кўчалар четкаларига ниҳоллар ўтқазиш, хиёбонлар ташкил этиш, кўплаб майдонларни гулзорларга айлантириш борасида белгиланган тадбирларнинг ҳаммаси амалга ошди. Шаҳарни яшил либосга буркашда кўкаламзорлаштириш комбинати коллективининг меҳнати мақтовга лойиқдир. Бу комбинат 1969 йилда шаҳар ижроия комитетининг ташаббуси билан ташкил этилди. Комбинатнинг икки участкаси бўлиб улардан бирида манзарали ва мевали дарахтлар ниҳоллари экилса, иккинчисида эса бир йиллик ва кўп йиллик гул кўчатлари парвариш қилинади. Комбинат шу йил баҳорида шаҳар аҳолисига 25 минг тупдан кўпроқ атр гул кўчатлари, юзлаб манзарали ва мевали дарахтлар ниҳоллари, 50 минг тупдан ортиқроқ турли гул кўчатларини тортиқ қилди. Лекин Ангрен шаҳар коммунал хизмат ва ободонлаштириш корхонаси ходимлари бу билан чегараланиб қолмаяптилар. Улар бошқа шаҳарлар билан ҳам алоқа боғлашган.

Шаҳар кўкаламзорлаштириш бўлими йил давомида гуллаб турадиган кўчатлар етиштириш билан шуғулланаётир. Бу мақсадда кейинги йилларда темир-бетондан ясалган гул вазаларини тайёрлаш йўлга қўйилди. Миллий орнамент билан безалган бундай вазалар шаҳар чиройига чирой қўшаётир.

Ниҳол ва кўчатлар етиштирадиган комбинат янада кенгайтирилади, гуллар ассортиментини кўпайтириш билан ҳам шуғулланилади.

ЖАМОАТЧИЛИК ЙЎЛИ БИЛАН

АНГРЕН кўмир ҳавзасини биринчи бўлиб очган геология-минерология фанлари доктори, профессор Г. С. Чиқризовга ўрнатилган ёдгорлик.

КЎПИНЧА Ангреннинг кўчаларини, турар-жой кварталларини айланган кишилар ободонлаштириш учун шунча маблағ ва кучни қаердан олиш мумкин, деган савол билан мурожаат қиладилар.

Албатта ҳар бир иш учун моддий маблағ сарфлашга ҳар бир шаҳар ёки районда ҳам имконият бўлавермайди. Бу ишда ташаббускорлик етакчи ўрин эгаллаши керак. Масалан, 1-уй бошқармаси территориясида жойлашган кварталлардаги ишлар тўғрисида тўхтайлик. Бу ерда ҳар бир уй ўз «оқсоқол»ини сайлаган. Оқсоқол шу уйда яшовчи аҳолини территорияни ободонлаштиришга жалб этиш, жамоат асосида олиб бориладиган ишларни бажаришга тортиш билан шуғулланади. Уй бошқармаси эса кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш бўйича ишларни шу оқсоқоллардан талаб қилаверади. Бу усул ҳар бир уй яшовчиларида шаҳарни ободонлаштиришга масъулият ҳиссини уйғотади, ишда актив қатнашишларини таъминлайди.

Ангрен ҳали қурилишда давом этяпти. Бу ерда шу бешйилликда 140 койкали касалхона, 500 кишини қабул қилиш имконига эга бўлган поликлиника, санэпидстанция, 10 минг ўринли стадион, сузиш бассейни, бир неча спорт заллари ишга туширилади. Шу кунларда эса 5-1А микрорайони территориясида иккита кўл барпо этиш ва ботаника боғини вужудга келтириш ишлари қизғин бормоқда.

Ангрен ҳозирги кунда қурилиш бўйича буюртмани ижроия комитет томонидан унинг коммунал қурилиш бўлими орқали бажараётган ягона шаҳардир. Бу йўлни ангренликлар келажакда яна давом эттириш ниятидалар. Шаҳарда кўплаб кўчалар, хиёбонлар вужудга келади. Бир-бирини кўриб гаплашиш имконига эга бўлган шаҳарлараро телефон алоқа узеллари ишга тушади. Бу тадбирларнинг ҳаммаси шаҳарда маданий турмуш даражасини юксалтириш аҳолига хизмат кўрсатишда тобора қулай формалардан фойдаланиш имконини беради.

Саидвали ҲАСАНОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

КИНО САНЪАТИ МУЗЕЙИ

Ўзбек кино санъатида илк қадам қачон қўйилган? Биринчи тарихий лента авторлари ким? Бу саволларга республикамизда янгидан вужудга келаётган маданий марказ — кино санъати музейида жавоб олиш мумкин.

— Ўзбекистон ССР кинематография Давлат комитети қошидаги мазкур музей «Ҳамма санъатлар ичида биз учун муҳим санъат» нинг ўзига хос дорилфунуни бўлади,— дейди музей директори Эгамназар Қодиров.

Янги коллектив ишни Ўзбекистон киносининг тарихига доир материалларни тўплашдан бошламоқда. Музей илмий ходимлари ҳозироқ қизиқарли маълумотларни қўлга киритдилар.

Шу маълумотлар асосида айтиш мумкинки «Мусулмон қизи» кинофильми экранга чиққан кун республика киносининг туғилган куни ҳисобланади. Шу куни Бухоро Халқ Совет Республикасининг кино намояндалари («Бухкино») «Пролеткино» билан ҳамкорликда овозсиз «Мусулмон қизи» деган фильмни экранга чиқарганлар. Москвалик режиссёр Д. Басолиго, оператор В. Дображанский бош ролларни ижро этишни Ольга Третьякова (Саодат), Н. Беляев (Умар) ва бошқаларга топширганлар.

Музей ўзбек киносининг пионери Х. Девонов ижодини пухта ўрганиш учун махсус группани Хоразмга юборди. Шунингдек, «Ўзбекфильм», ҳужжатли-хроникаль фильмлар, телефильм студияларида яратилган ҳар бир кинонинг тарихи, атоқли кинорежиссёрлар, актерлар, улар ўйнаган роллар ҳақида ҳужжатлар йиғишга киришилди.

Музейга келувчилар ўзбек киносининг ютуғи, жаҳондаги қайси мамлакат экранларига чиқарилганлиги, халқаро кинофестивалларда олган баҳоси ва бошқа ўзларини қизиқтирган жуда кўп нарсалар ҳақида кенг маълумот олишлари мумкин. Бу ерда ҳамма тарихий фильмлардан биттадан лента сақланади. Уни музей меҳмонларига намойиш қилиб турилади.

Ўзбекистон Компартияси ва жонажон республикамизнинг ярим асрлик тўйи олдидан ўзбек киносининг тараққиёт йўли ҳақида ҳикоя қилувчи дастлабки экспозиция шу йил охирларида тайёр бўлади. 100 квадрат метрдан ортиқ жойни эгалловчи бу экспозиция пойтахтимизнинг «Спутник» кинотеатрида жиҳозланади.

С. МУСАЕВ.

ҲАДЕМАЙ республикамиз олий ўқув юртларида кириш имтиҳонлари бошланади. Бу йил жуда кўп ёшлар олий ўқув юртларига кириш учун ариза беришган. Тошкент автомобиль йўл институтига кириб ўқиш истагини билдирган ёшлар ҳам оз эмас. Суратда: область районларидан келган бир группа ёшлар қабул комиссиясига ўз ҳужжатларини топширишяпти.

В. Таран фотоси.

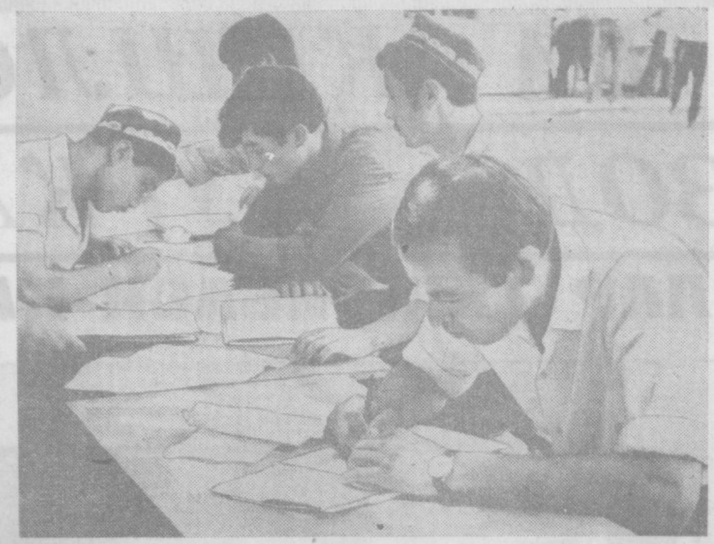

„СПУТНИК" ҚУЧОҒИДА

«Спутник» пионер лагерида «Ўзбексельмаш» заводи ишчи-хизматчиларининг фарзандлари мириқиб ҳордиқ чиқаришмоқда. Лагерь тоғ бағрида жойлашган бўлиб, 17 гектар майдонга чўзилиб кетган. Лагерда ишчи-хизматчиларнинг мингдан ортиқ ўғил-қизлари дам олишаяпти.

Завод маъмурияти болаларнинг мириқиб дам олиши учун ҳамма шароитларни яратиб берган. Бу ерда ўнлаб тўгараклар ишлаб турибди.

Биз лагерда бўлганимизда дам олаётган пионерлар, уларнинг ота-оналари билан суҳбатлашдик. Завод ишчиларидан А. Музаффаров, Ш. Мусахўжаев, А. Файзиев, А. Димитровлар лагерь ишини жонлантиришда, болаларни соғлом дам олишларида ҳамма нарса муҳайё эканлигидан мамнун бўлиб гапиришди.

С. СУЛТОНОВ.

Спорт

ЎН БИР МЕТРЛИК ЖАРИМАЛАР ТУРИ

Футбол бўйича мамлакат биринчилигининг навбатдаги турида ўтказилган саккиз учрашувнинг бештаси дуранг бўлиб тугади. Асосий вақтда ғолиб аниқланмагач, ўн бир метрлик жарима тўплари тепишга тўғри келди. Москвада маҳаллий Марказий Армия Спорт Клуби билан «Спартак» учрашди. Биринчи бўлиб ҳисобни очган спартакчилар кетма-кет иккита тўп ўтказиб юборишди. Бу ўйиннинг асосий вақтида судья икки марта ўн бир метрлик жарима тўпи белгилади. ЦСКА ҳам, «Спартак» ҳам бу тўпдан усталик билан фойдаландилар. Учрашув 2:2 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. Ўн бир метрлик жарима тўплари урилгандан кейин ЦСКА ҳисобига бир очко ёзилди. Шу турда СКА (Ростов) — «Динамо» (Киев), «Зенит» — «Динамо» (Минск), «Днепр» — «Арарат», «Динамо» (Москва) — «Қайрат» учрашувларида ҳам ўн бир метрлик жарима тўплари тепилгандан кейин, Киев, Ленинград, Днепропетровск ва Москва футболчилари биттадан очкони қўлга киритишди. Тбилиси динамочилари «Карпати» устидан, «Шахтер» эса «Заря» устидан бир хил ҳисобда (3:1) ғолиб келди.

Бир кун аввал «Пахтакор» пойтахт автозаводчилари билан учрашиб, 0:1ҳисобида енгилди.

«Арарат» командаси 24 очко билан пешқадамлик қилмоқда. «Пахтакор» тўққиз очко билан ҳамон 14-ўринни эгаллаб турибди.

КАЛЕНДАРДАГИ ЎЗГАРИШЛАР

Бир қатор командалар август ойида халқаро ўртоқлик учрашувларини ўтказишлари муносабати билан футбол федерацияси календарга ўзгаришлар киритди. Москванинг «Динамо» командаси Берлинга боради. Пойтахт футболчилари 3 августда ёшлар ва студентларнинг X жаҳон фестивали кунларида берлинлик клубдошлари билан учрашадилар. «Пахтакор» Корея Халқ Демократик Республикасига, «Торпедо» эса АҚШга боради. Мамлакат кубоги учун «Днепр» — «Арарат» учрашувлари 1 ва 15 августда, «Динамо (Киев) — «Динамо» (Москва) бахси эса 15 август ва 12 сентябрда бўлади. «Торпедо» — «Динамо» (Минск) 11 августда, «Пахтакор» — «Карпати» 18 августда, «Спартак» — «Динамо» (Киев) 25 августда, «Динамо» (Тбилиси) — «Пахтакор» 12 сентябрда, «Динамо» (Москва) — «Спартак» 3 октябрда календар учрашувида куч синашадилар.

МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНЛАРИ

Ўзбекистон Давлат физкультура институтининг гандболчилари студентлар коллективлари ўртасида мамлакат чемпиони бўлишди. Ўз группасида Ленинград, Арманистон, РСФСР-2, Запорожье ҳамда майдон эгалари — Минскнинг «Политехник» командасини мағлубиятга учратиб биринчи ўринни эгаллашди ва иккинчи группа ғолиби бўлган Краснодарнинг «Университет» командаси билан учрашди. Финал ўйинда ҳам тошкентлик гандболчилар 26:23 ҳисобида ғолиб келиб чемпион бўлишди.

Мамлакат чемпиони — физкультура институти спорт клуби командаси халқаро ўртоқлик учрашувига тайёргарлик кўряпти. Гандболчиларимиз 2 августда Иордания терма командаси билан учрашади.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ ТЕКСТИ ТАРҚАТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). СССР нинг БМТ ҳузуридаги доимий ваколатхонаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Украина ССРга Халқлар дўстлиги орденини топшириш маросимида 26 июлда Киевда сўзлаган нутқи текстини матбуот ҳужжати сифатида тарқатди.

РЕАКЦИОНЕРЛАРНИНГ ҲАРАКАТИ

САНТЬЯГО. (ТАСС). Мамлакатда вазиятни бутун чоралар билан мушкуллаштиришга уринаётган Чили реакционерлари Сантьягодаги Корея Халқ Демократик Республикаси дипломатия ваколатхонаси олдида бомба портлатдилар. Портлаш натижасида моддий зарар етказилди.

ПЛАН ИМЗОЛАНДИ

КОЛОМБО. (ТАСС). Бу ерда Шри Ланка Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида шу йилги маданий ва илмий айрибошлаш плани имзоланди.

Планда бир қанча виставка ва фестиваллар ташкил қилиш, артистлар, созандалар, журналистлар, олимлар делегацияларининг сафарлари кўзда тутилади. Бир-бирларига студентлар, аспирантлар, ўқитувчилар юбориб туриш кенг йўлга қўйилади.

Мамлакат жамоатчилиги планнинг имзоланишини Шри Ланка Республикасининг Совет Иттифоқи билан маданий алоқаларини мустаҳкамлаш йўлида қўйилган яна бир муҳим қадам деб ҳисобламоқда.

ГУЛЧАМБАРЛАР ҚЎЙИЛДИ

БЕРЛИН, 28 июль. (ТАСС). Ёшлар ва студентлар X Жаҳон фестивалидаги Совет Иттифоқи ва ГДР делегацияларининг аъзолари жума куни Берлиндаги Трептов—паркка келиб, халоскор Совет жангчиси шарафига ўрнатилган монумент ёнига гулчамбарлар қўйдилар. ГДР делегацияси қўйган гулчамбарларнинг лентасига: «Совет солдатлари, сизга раҳмат» деган сўзлар, совет делегацияси қўйган гулчамбарларга: «Ватанимиз қаҳрамонларига шон-шарафлар» сўзлари ёзилган.

СОВЕТ-ВЬЕТНАМ ДЎСТЛИК ЖАМИЯТИНИНГ 15 ЙИЛЛИГИГА

ДАВР ОША СИНАЛГАН ДЎСТЛИК

Герман ТИТОВ,

СССР КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ, СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, СОВЕТ-ВЬЕТНАМ ДЎСТЛИК ЖАМИЯТИ МАРКАЗИЙ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ РАИСИ.

СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев шундай таъкидлаб ўтди: «Вьетнам халқи билан интернационал бирдамлигимиз ҳамма соҳаларда конкрет ишга айлантирилмоқда. Шу сабабли биз Совет-Вьетнам дўстлигини сақлаб қолмоқ ва мустаҳкамламоқ учун кучимизни аямаймиз». Пролетар интернационализмининг ленинча принциплари руҳида тарбияланган совет кишилари КПСС ва Совет ҳукуматининг ана шу қатъий ва изчил сиёсати билан ҳақли равишда фахрланадилар. Бу сиёсат КПСС Марказий Комитетининг апрель (1973 йил) Пленуми резолюциясида яна бир бор тасдиқланди.

Совет Иттифоқи давлат йўли билан Вьетнамга улкан ва ҳар томонлама ёрдам кўрсатганидан ташқари Вьетнам халқининг ғалабасига совет жамоатчилиги ҳам катта ҳисса қўшди.

Бугун ўзининг 15 йиллик юбилейини нишонлаётган Совет-Вьетнам дўстлик Жамиятининг фаолияти мамлакатимизда чинакам умумхалқ характерига эга бўлиб қолди. Жамият ўз фаолияти мобайнида миллионларча кишиларни бирлаштирган энг оммавий ташкилотлардан бирига айланди. 6 та иттифоқчи республика — Украина, Белоруссия, Озарбайжон, Туркманистон, Молдавия, Тожикистонда, 22 та ўлка, область, шаҳар ва районда Жамият бўлимлари иш олиб бормоқда. Бир ярим мингга яқин саноат корхонаси, муассаса, колхоз, совхоз, илмий ва ўқув юртлари коллектив аъзолар ҳуқуқи билан жамият составига кирган.

Жамият ишига Марказий правление раҳбарлик қилади, унинг составида таниқли жамоат ва давлат арбоблари, ўқитувчилар ва врачлар, ишчилар ва колхозчилар, артистлар ва олимлар, партия ва комсомол ходимлари бор.

Совет-Вьетнам дўстлик Жамияти СССР ва Вьетнам ўртасидаги дўстона алоқаларни мустаҳкамлашга қаратилган жуда катта иш олиб бормоқда. Жамият бутун Советлар мамлакати бўйлаб ўтаётган бирдамлик ойликлари ва ҳафталикларининг ташаббускори бўлмоқда. Мамлакатимизнинг миллионлаб меҳнаткашлари қатнашаётган бундай оммавий кампаниялар Совет-Вьетнам дўстлигига бағишланган минг-минглаб митинглар ва кечаларга айланиб кетмоқда. Вьетнамга бағишланган лекциялар, кино кўриклар, фото кўргазмалар ташкил этилмоқда. Жамият адресига Советлар мамлакати меҳнаткашларининг митинглари ва йиғилишларида қабул қилинган юзларча баёнотлар, табрик телеграммалари, резолюциялар келиб туради. Ана шу ҳужжатларда совет ишчилари, инженерлар, хизматчилар; студентлар, мактаб ўқувчилари Вьетнам халқининг ҳаққоний ишини қўллаб-қувватлаётганликлари, ўз қардошлари билан дўстликни ва жанговар бирдамликни ҳормай-толмай мустаҳкамлашга қарор қилганликлари социализмнинг моддий техника базасини яратишда бундан буён ҳам Вьетнамга ҳар томонлама ёрдам кўрсатишга тайёр турганликларини маълум қилмоқдалар.

Совет-Вьетнам дўстлик Жамияти Вьетнам халқининг Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни ўрнатиш учун олиб борган курашни қўллаб-қувватлашга қаратилган катта кампаниянинг ташкилотчиларидан бири сифатида ўтган 1972 йилда тўққиз марта бирдамлик ойликлари ва ҳафталикларини ташкил этди. Мамлакатимиз меҳнаткашлари ВДР учун буюртмаларни муддатидан илгари адо этиш ҳаракатини бошладилар, бирдамлик шанбаликлари ва вахталари ўтказдилар ҳамда ўтказмоқдалар. Ана шу шанбалик ва вахталардан тушган маблағ Вьетнамга ёрдам Фондига берилмоқда.

Совет-Вьетнам дўстлик Жамияти делегациясининг Вьетнам Демократик Республикасига яқинда қилган сафари ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстона алоқаларни янада мустаҳкамлашга янги ҳисса қўшди. Ханойда 1973 йил ҳамкорлик плани имзоланди. Бу планда совет ва Вьетнам халқлари дўстлигини янада ривожлантиришнинг кенг программаси белгиланган. Унда Совет-Вьетнам ва Вьетнам-Совет дўстлик жамиятларининг бўлимлари ҳамда коллектив аъзолари ўртасидаги дўстона алоқаларни ривожлантиришга алоҳида ўрин берилган.

Жонли ва самарали ҳамкорлик истиқболларини қуйидаги факт аниқ тасдиқлаб турибди. Яқинда СССРда Вьетнам халқи билан халқаро бирдамлик ва Хинди-Хитой районида тинчликни мустаҳкамлаш белгиси остида ўтган ойлик давомида кўплаб корхоналар, мактаблар ва алоҳида гражданлар вьетнамлик дўстлар билан ёзишиб туриш, доимий алоқалар ўрнатишда ёрдам беришни сўраб, Совет-Вьетнам дўстлик Жамияти Марказий правлениесига мурожаат этдилар.

Совет Иттифоқида ўтаётган Вьетнам билан бирдамлик тадбирларида Вьетнам-Совет Жамияти делегациялари, ВДР ва ЖВРнинг СССРдаги элчилари, элчихоналарнинг ходимлари, СССРда таълим олаётган вьетнамлик студентлар, стажерлар ва студентлар актив қатнашмоқдалар. Совет Иттифоқида бўлган вақтларида делегацияларнинг аъзоларига совет меҳнаткашлари билан учрашиш, радио ва телевидение орқали кенг омма олдида сўзлаш учун катта имконият яратиб берилмоқда. ВДРнинг ва ЖВРнинг СССРдаги элчиларининг мамлакатимиз республикалари ҳамда шаҳарларига сафарлари дўстлигимизни мустаҳкамлашда катта аҳамиятга эга бўлмоқда. Масалан, Совет-Вьетнам дўстлик Жамиятининг ташаббуси билан кейинги йилларда элчиларнинг Украина, Белоруссия, Молдавия, Арманистон, Озарбайжон, Туркманистон, Тожикистон, Ўзбекистон, Ленинград, Ростов-Дон, Астрахань, Брянск, Вишний-Волочек ва бошқа шаҳарларга сафари уюштирилди.

Юзлаб корхоналар ва муассасаларнинг коллективлари Совет Тинчлик фондига каттагина пул ўтказдилар. Ана шу маблағдан Вьетнам дўстларимизга моддий ёрдам кўрсатилди. Вьетнамга лаборатория жиҳозлари, ўқув қўлланмалари, телевизорлар ва бошқа буюмлар жўнатилди. Жамиятнинг коллектив аъзолари ҳисобланган олий ўқув юртлари ва мактаблар «Маърифат кемаси» учун маблағ тўплашда жуда актив қатнашдилар. Бу кема бортига мактаб жиҳозлари ва ўқув қўлланмалари ортиб, Вьетнамга борди.

Ҳозирги вақтда, Вьетнамда тинчлик ўрнатилган пайтда, Совет-Вьетнам дўстлик Жамияти Вьетнам бўйича Париж битимларини сўзсиз ва изчиллик билан амалга ошириш, ВДРда социалистик қурилишни авж олдириш, Жанубий Вьетнамда миллий-демократик революцияни охирига етказиш, мамлакатнинг тинч йўл билан бирлашувига эришишда Вьетнам халқини қўллаб-қувватлаш ва унга ёрдам беришга совет жамоатчилигини сафарбар этишни ўзининг энг асосий вазифаси, деб ҳисоблайди.

Совет кишилари шунга қаттиқ ишонадиларки, қаҳрамон Вьетнам билан халқаро бирдамлик, унинг вайрон бўлган қишлоқ ва шаҳарларини тиклашда фаол ёрдам кўрсатиш Вьетнамни Жануби-Шарқий Осиёда тинчлик, демократия, социал тараққиётнинг ишончли таянчига айлантиришга хизмат қилади. (АПН).

ЭЛЕКТРИЧКАЛАР КЎПАЙДИ

ТОШКЕНТ. Тошкент электричка поездлари парки яна бир поезд билан тўлдирилди. Ҳозир Янгийўл, Чиноз ва Сирдарёгача саккиз жуфт электр поезд қатнамоқда. Дам олиш кунлари уларнинг сони 14 тага етказилади. Тошкент ва бошқа шаҳарларнинг аҳолисига электр поездлари хуш келди. Бу поездлар ҳар ойда 30 мингдан ортиқ пассажирни манзилига элтиб қўймоқда. (ЎзТАГ).

КЎРКАМ ХИЁБОН

Пойтахтимизнинг Киров кўчаси бўйидаги эски иморатлар ўрнида ҳа демай Киров номли кўркам маданият ва истироҳат боғи бунёд этилади. Ҳиёбон Ўзбекистон кўчасидан бошланиб, Киров, Афанасенко, Дзержинский ва Ленинград кўчалари оралиғидаги бўш ерларни эгаллайди. Кейинчалик ҳиёбон академик Х. Сулаймонова кўчасигача бориб етади.

Паркнинг уч гектарлик майдонида манзарали дарахт кўчатлари ўтказилади. Гул, сув магазинлари билан савдо қилувчи дўконлар, улар атрофида гулзорлар бунёд этилади. Истироҳат боғида кичкинтойлар учун ҳам алоҳида майдончалар ташкил этилади.

БЎСТОНЛИҚНИНГ хушманзара ва соя-салқин бағрида жуда кўп дам олиш манзилгоҳлари жойлашган. Хумсон санаторийси ана шундай сўлим, хушҳаво оромгоҳлардан биридир. Бу ерда республикамизнинг турли бурчакларидан келган меҳнаткашлар мазмунли ҳордиқ чиқаришяпти. Суратда: Бухоро областидан келган Н. Ҳасанова (чапда) ва Г. Остоновалар гўзал фонтан ёнида.

И. Портнов фотоси.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

ОВҚАТДАН ЗАҲАРЛАНИШДАН ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

Озиқ-овқат маҳсулотларига микробларнинг тушиши ва кимёвий моддалар билан зарарланиши оқибатида овқатдан заҳарланиш мумкин. Бу жуда хавфли меъда ичак касаллиги бўлиб, киши соғлигига катта зарар етказади.

Айниқса ҳозирги иссиқ кунларда меъда-ичак касалликларининг келтириб чиқарувчи микроблар ҳавода, тупроқда, кўп я ш а й д и. Озиқ-овқат тайёрлашда ишлатиладиган асбоб ва идиш-товоқлар тоза сақланмаслик оқибатида микроблар ривожланади ва ўзидан киши организми учун зарур бўлган заҳар ажратади.

Бактериал йўл билан заҳарланиш пайдо бўлганда, кўнгил айнайди, киши қусади, ичи кетади, ҳарорат кўтарилади.

Консерваларнинг зарарланишидан заҳарланишнинг оғир формаси юз беради. Банкалар қопқоқларининг дўппайиб кўтарилиб қолишидан консерваларнинг зарарланганлигини билиш мумкин. Чунки, микробларнинг ривожланиши натижасида маҳсулотлар парчаланади ва газ ажралиб, банка қопқоғини кўтаради. Улар истеъмол қилинганда киши организми заҳарланиб, марказий нерв системаси қаттиқ зарарланади, кўз олди хиралашади, нарсалар иккита бўлиб кўринади, оғиз қурийди, кўнгил айнийди, киши қусади, нафас олиш қийинлашади. Кўпинча касалликни Ботулинис таёқчаси деб аталувчи микроб заҳари келтириб чиқаради.

Бактериал йўл билан овқатдан заҳарланишнинг олдини олиш учун озодаликка ва санитария врачларнинг кўрсатмаларига қатъий риоя қилиш, ўз муддатида медицина кўригидан ўтиб туриш лозим. Уйда ҳар хил консерваларни тайёрлашда санитария ва гигиена ҳамда стерилизация (қайнатиш) қоидалари бўйича иш кўриш керак. Ҳидланган, ранги айнаган гўшт, балиқ ва консерваларни истеъмол қилинмаслик даркор.

Яқинда касалхонага бир аёл ва 10 ёшлар чамасидаги болани олиб келишди. Уларнинг аҳволи анча оғир эди. Уз вақтида кўрсатилган тиббий ёрдам яхши фойда берди. Текшириш натижасида шу нарса маълум бўлдики, она ва бола уйда тайёрланган хонаки консервани истеъмол қилишган. Консерва қолдиғи текширилганда, унда микроблар заҳари борлиги аниқланди.

Кўриниб турибдики, санитария ва гигиена қоидаларига риоя қилинмай тайёрланган хонаки консервалар овқатдан заҳарланишга сабаб бўлди.

Химиявий моддалар, қўрғошин, маргумуш, мис кабилар овқат моддасига тушиши билан заҳарланиш юз беради. Бундай моддаларни санитария-гигиена қоидаларига амал қилган ҳолда ишлатиш зарур. Овқатдан заҳарланишнинг олдини олиш учун шахсий гигиенага қатъий риоя қилиш, мева ва сабзавотларни ювиб ейиш керак, эскириб қолган овқатни истеъмол қилмаслик зарур.

Овқатдан заҳарланиш пайдо бўлган тақдирда тезликда врачга мурожаат қилиш лозим. Врач келгунгача касалнинг аҳволини яхшилаш учун қайнаган сув ичириш керак. Бу заҳар таъсирини камайтиришга ёрдам беради.

Умумий овқатланиш муассасаларида, озиқ-овқат магазинларида ишловчилар, уй бекалари шахсий гигиена қоидаларига ва турар-жой озодалигига яхши эътибор берсалар, юқумли меъда-ичак, шунингдек овқатдан заҳарланиш касалликларининг олдини олишга катта ҳисса қўшган бўладилар.

Ж. ХЎЖАЕВ,

Тошкент область санитария маорифи уйининг бош врачи.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — Телевизион қўғирчоқ театри. 19.05 — Ахборот. 19.20 — Концерт. 19.50 — Ҳужжатли фильм 20.10 — Оламда нима гап? 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — Ахборот. 21.00 — Концерт. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 23.00 — Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — «Звездочка». 11.45 — **Ҳарбий сир** (бадиий фильм). 18.30 — МОСКВА. 19.00 — X. Бутунжаҳон ёшлари ва студентлари фестивали 20.00 — Адабий ўқиш. 20.30 — X Бутунжаҳон ёшлари ва студентлари фестивали. 22.00 — Беш йилликнинг учинчи йили (Тошкент). 22.30 — **Торжок чеварлари** (бадиий фильм). 23.45 — X Бутунжаҳон ёшлари ва студентлари фестивали. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.40 — Бадиий ўқиш. 20.25 — **Фома Гордеев** (фильм-спектакль).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/VII да **Ажал минораси**, 1/VIII да **Алишер Навоий**.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Парад — алле! — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 17.00, 20.45, 22.30), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Аёллар ва барсельерлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (13.00, 15.00, 19.00).

Дача — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «КЎКЧА» (17.00, 19.00, 21.00).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия) — «КЎКЧА» (11.00, 14.00), НАВОИЙ номли (10.40, 14.00, 17.20, 20.30)

Анжелика ва қирол (2 серия) — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун)

Килиманжаро қорлари — «СПУТНИК» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Аёллар ва берсальерлар — КИРОВ номли.

Гигант (2 серия) — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ҳарбий йўл ворислари — «ХИВА».

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64633.

Р—04293